

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

1º Bach. – IES Mendiño
Prof. Xael Díaz Alonso

A painting depicting a maritime scene. In the foreground, a large steamship with multiple masts and a prominent smokestack is visible, emitting a thick plume of dark smoke. To its right, a smaller sailing ship with white sails is partially visible. The background shows a vast, hazy sea under a sky filled with soft, warm light, suggesting a sunrise or sunset. The overall style is impressionistic, with visible brushstrokes and a focus on light and atmosphere.

**QUE É A REVOLUÇÃO
INDUSTRIAL?**

QUE É A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL?

- A Revolución Industrial, iniciada na **Inglaterra** do **século XVIII**, supuxo unha das maiores **transformacións** da historia da humanidade.
- Pasouse dunha forma de vida rural baseada na agricultura a unha situación baseada na **industria e a mecanización**, e nun **mundo máis urbano**.

QUE É A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL?

- Tras os seus inicios no territorio inglés, estenderase polo mundo a partir do **século XIX**. As zonas nas que terá un maior peso serán **Europa, os Estados Unidos e Xapón**.
- Este **proceso foi rápido**, implantándose en menos dun século, e adoita compararse en importancia á “Revolución Neolítica”.

QUE É A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL?

Definición: conxunto de cambios ocorridos no Reino Unido entre 1730 e 1850 que transformaron profundamente unha economía agrícola e comercial noutra industrial, grazas á aplicación de novas máquinas na industria, nos medios de transporte e nas comunicacións.

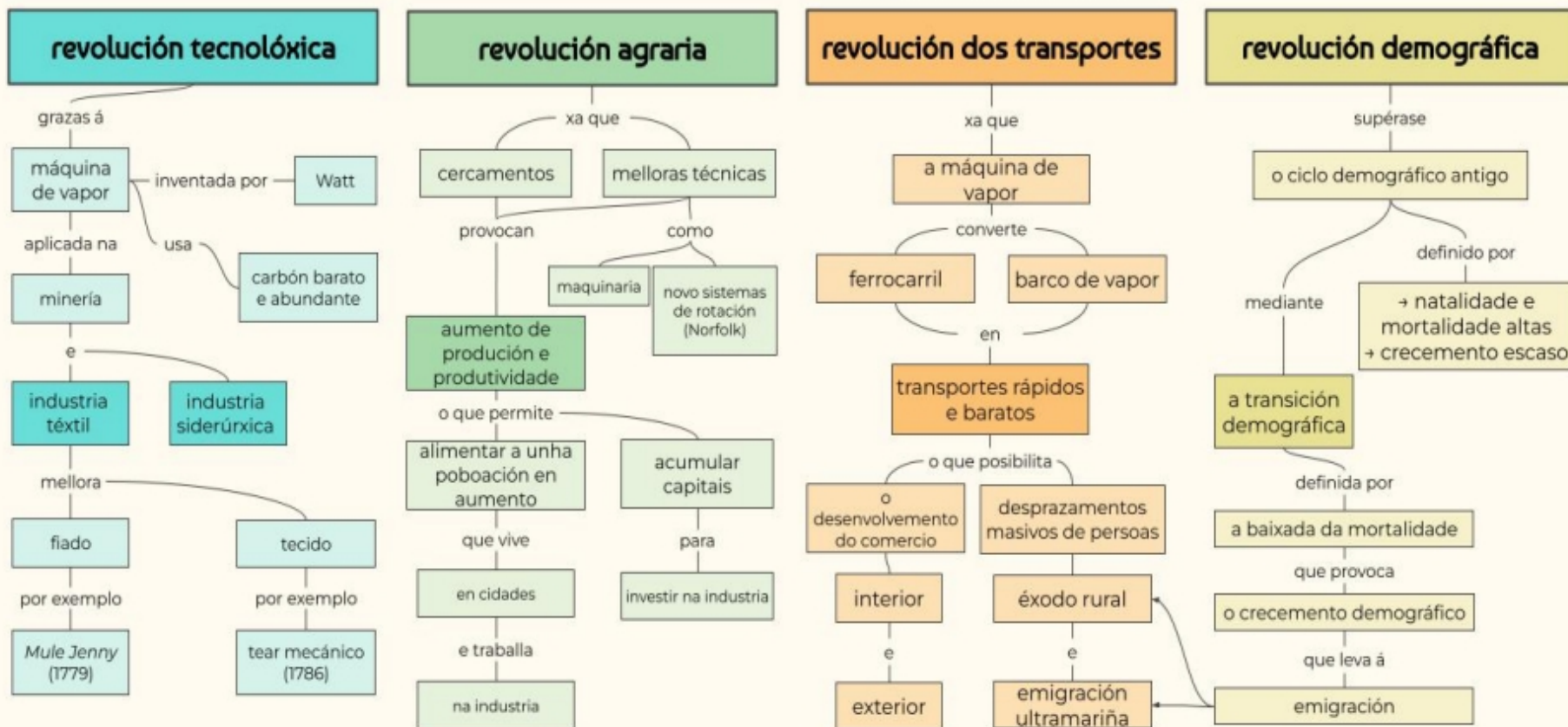
é

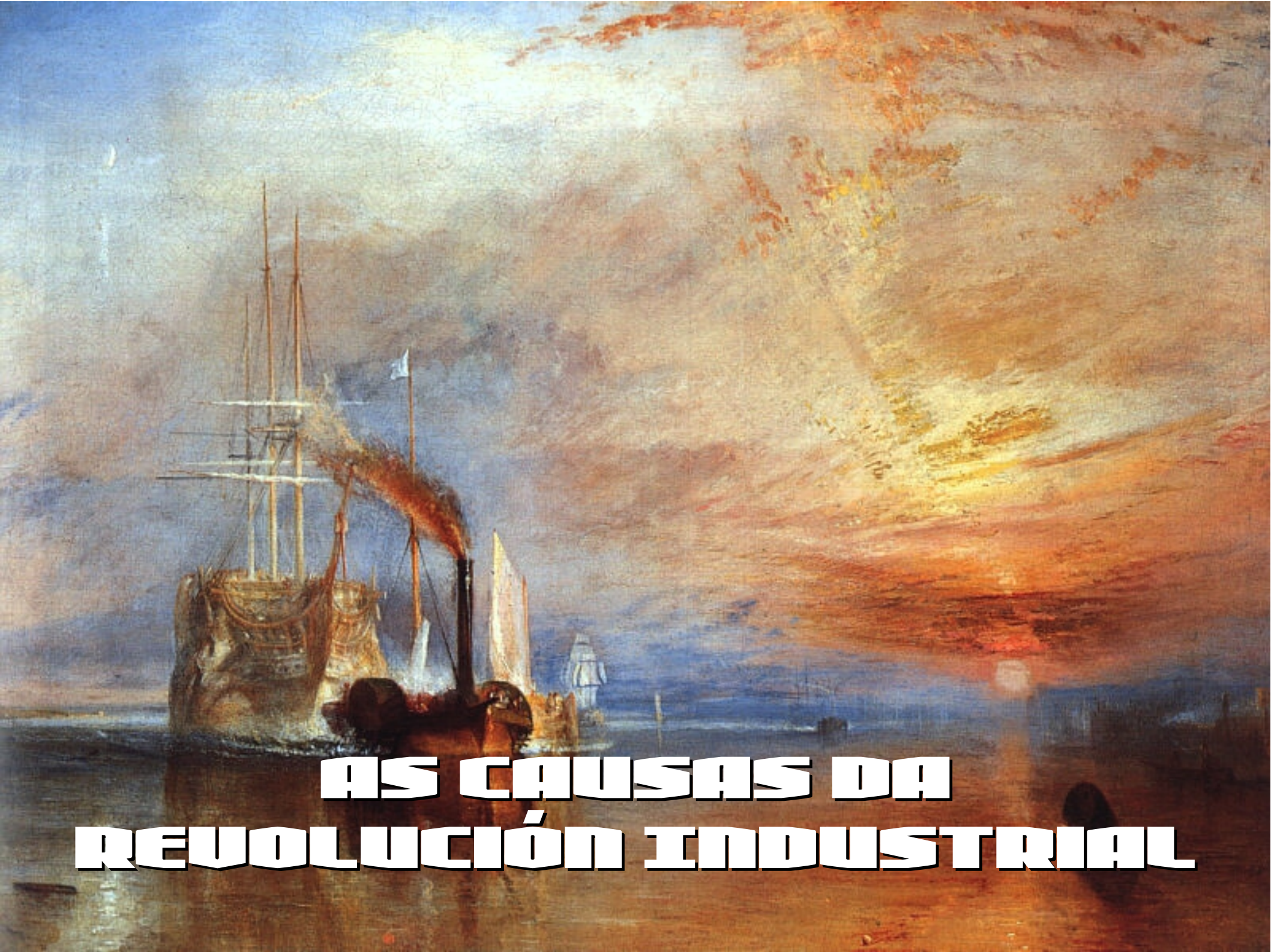
a Revolución industrial

acompañada por

importantes cambios na agricultura, a demografía, a política (liberalismo) e a sociedade (movemento obreiro e hexemonía da burguesía)

é causada por

AS CAUSAS DA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

AS CAUSAS DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A Revolución Industrial comeza nun contexto moi concreto, a Inglaterra do século XVIII.
- É nesas coordenadas espazo-temporais cando se dan un conxunto de **causas económicas, políticas e ideolóxicas** moi concretas.

AS CAUSAS DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A Inglaterra do século XVIII reunía condicións excepcionais:
 - Estabilidade política.
 - Acumulación previa de capital.
 - Potente mariña comercial.
 - Recursos naturais abundantes.
 - Mentalidade burguesa aberta ao cambio.

REVOLUCIÓN AGRARIA

- Na primeira metade do século XVIII estendéronse por Gran Bretaña unha serie de cambios nas **técnicas de cultivo** que aumentaron tanto a **producción** como a **produtividade** agrarias.
- Destacan a supresión do barbeito, a roturación de terras e a introdución de novos cultivos.

REVOLUCIÓN AGRARIA

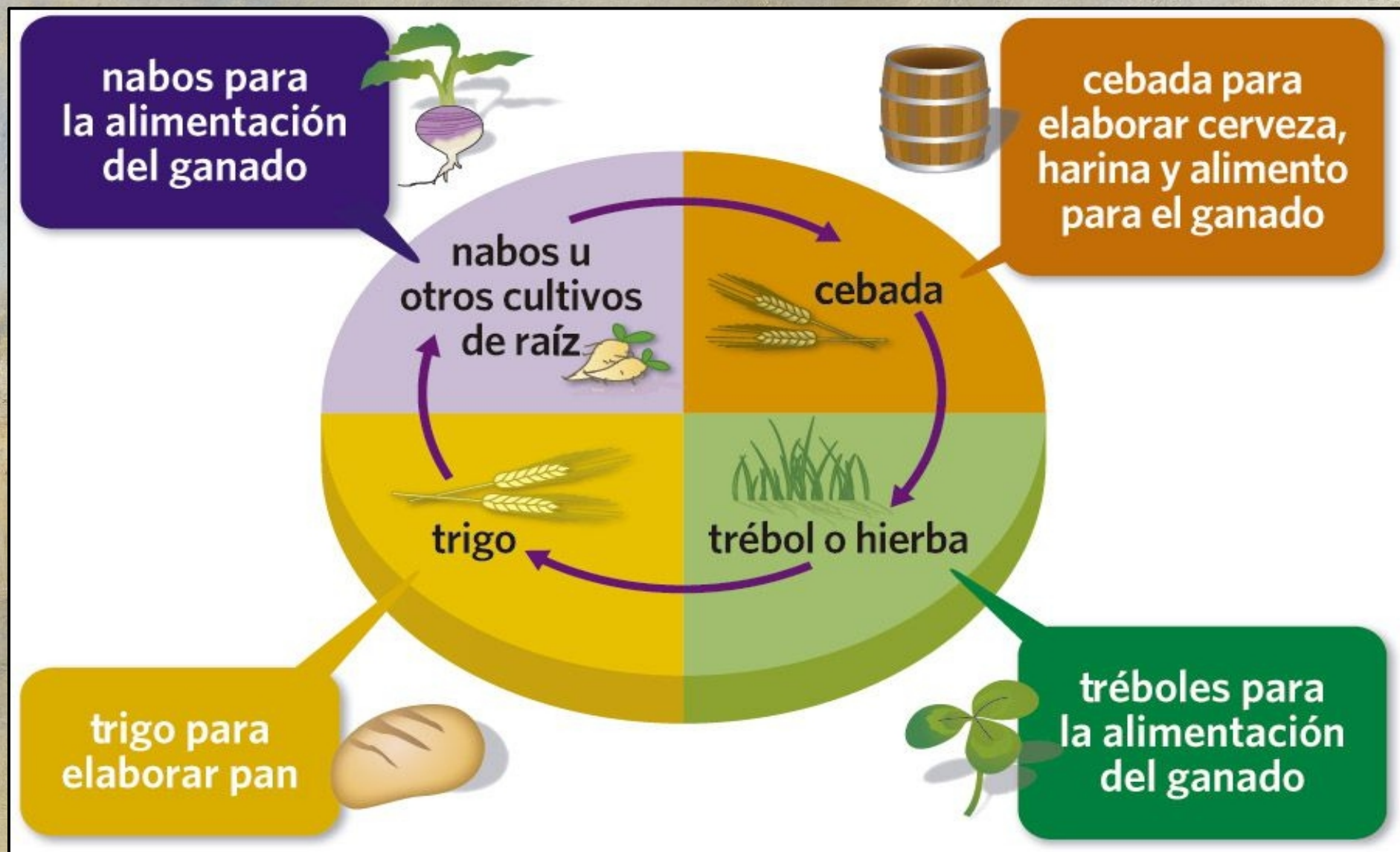

REVOLUCIÓN AGRARIA

- **Supresión do barbeito** e mellora na rotación de cultivos, eliminando o sistema trienal. Destaca o “**Sistema Norfolk**”, que incorpora plantas forraxeiras para o gando.
- **Aumento da extensión do terreo cultivable** por medio de roturacións e drenaxes, o que favorece a agricultura intensiva.

REVOLUCIÓN AGRARIA

REVOLUCIÓN AGRARIA

EL SISTEMA NORFOLK

1750

Tierra abonada para sembrar trigo

Trigo para
hacer pan

1751

Tierra abonada para plantar nabos

Nabos para
la alimentación
del ganado

1752

Tierra buena para sembrar cebada

Cebada para
elaborar cerveza,
harina y alimento
para el ganado

1753

Los tréboles regeneran la tierra
y los animales la abonan

Tréboles para
la alimentación
del ganado

REVOLUCIÓN AGRARIA

- Incorporación e xeralización de **novos cultivos procedentes de América** (millo, pataca...), que melloraron a dieta e reduciron o risco de famas.
- **Mellora da selección de sementes e cría do gando**, aumentando a produtividade agrícola e gandeira.

REVOLUCIÓN AGRARIA

REVOLUCIÓN AGRARIA

- As transformacións nas estruturas agrarias provocaron un **excedente de man de obra rural**.
- Isto será clave para alimentar as fábricas con proletarios, ao tempo que aumentaron os excedentes alimentarios para abastecer á crecente poboación.

REVOLUCIÓN AGRARIA

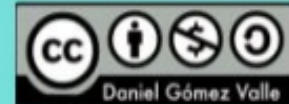
CAMBIOS NA ARTESANÍA

- Nas **actividades artesanais** rematouse co modelo de escaso desenvolvemento tecnolóxico e uso de ferramentas tradicionais en pequenos obradoiros.
- Pasouse a un modelo de **producción industrial masiva nas fábricas**, habilitadas para acoller unha gran masa de traballadores e máquinas.

CAMBIOS NA ARTESANÍA

A ARTESANÍA FRONTE Á INDUSTRIA

ARTESANÍA	CRITERIOS DE COMPARACIÓN	INDUSTRIA
Obradoiro	¿ONDE?	Fábrica
Manual	TRABALLO	Mecánico
Ferramentas	TECNOLOXÍA	Máquinas-ferramentas
Humana e animal. Vento, auga...	FONTES DE ENERXÍA	Carbón, petróleo, electricidade
O artesán realiza todo ou grande parte do proceso	DIVISIÓN DO TRABALLO	Cadea de montaxe, <i>taylorismo</i>

CAMBIO NA ARTESANIA

CAMBIO NA ARTESANIA

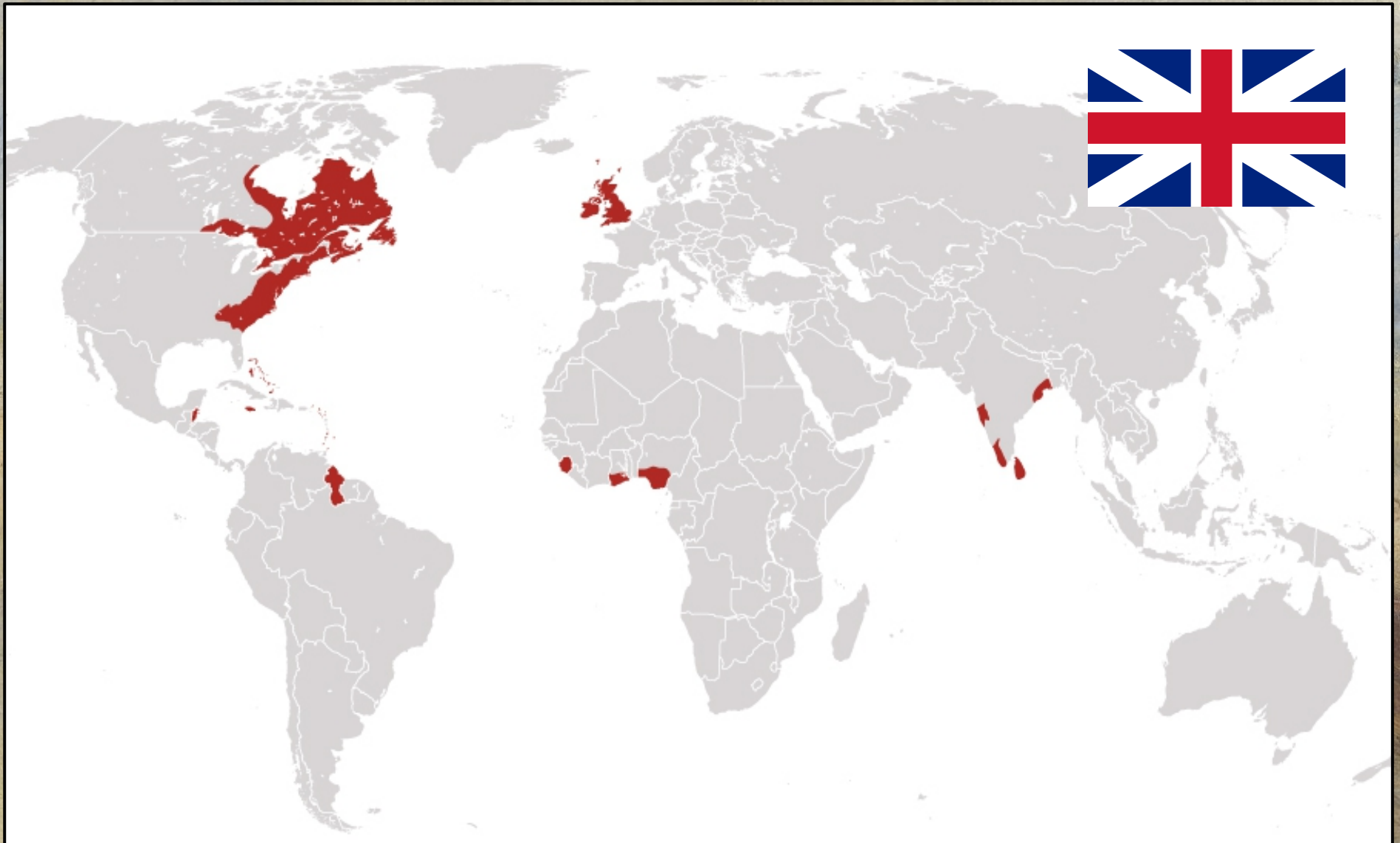

CAMBIOS NO COMERCIO

- **As actividades comerciais adquiriron un notable crecemento**, xa que os británicos aproveitaron as súas colonias como subministradoras de materias primas e destino dos seus produtos industriais.
- Garantíronse así un gran mercado que daba saída á súa crecente produción industrial.

CAMBIOS NO COMERCIO

CAMBIOS NO COMERCIO

- A **poderosa flota naval inglesa** permitiu un comercio marítimo seguro, continuo e de gran volume.
- Inglaterra contaba tamén cun **sistema financeiro avanzado**, (bancos, compañías de seguros, bolsas comerciais...) que facilitaba o investimento e a innovación.

CAMBÍOS NO COMÉRCIO

CAMBIOS NO COMERCIO

CAMBIOS NO COMERCIO

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

- Xunto coas innovacións agrarias, existiu tamén un **contexto político** favorable á Revolución Industrial.
- A monarquía parlamentaria inglesa, xurdida xa no século XVII, **respaldou á burguesía** comercial, establecendo un **marco xurídico favorable aos cambios económicos**.

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

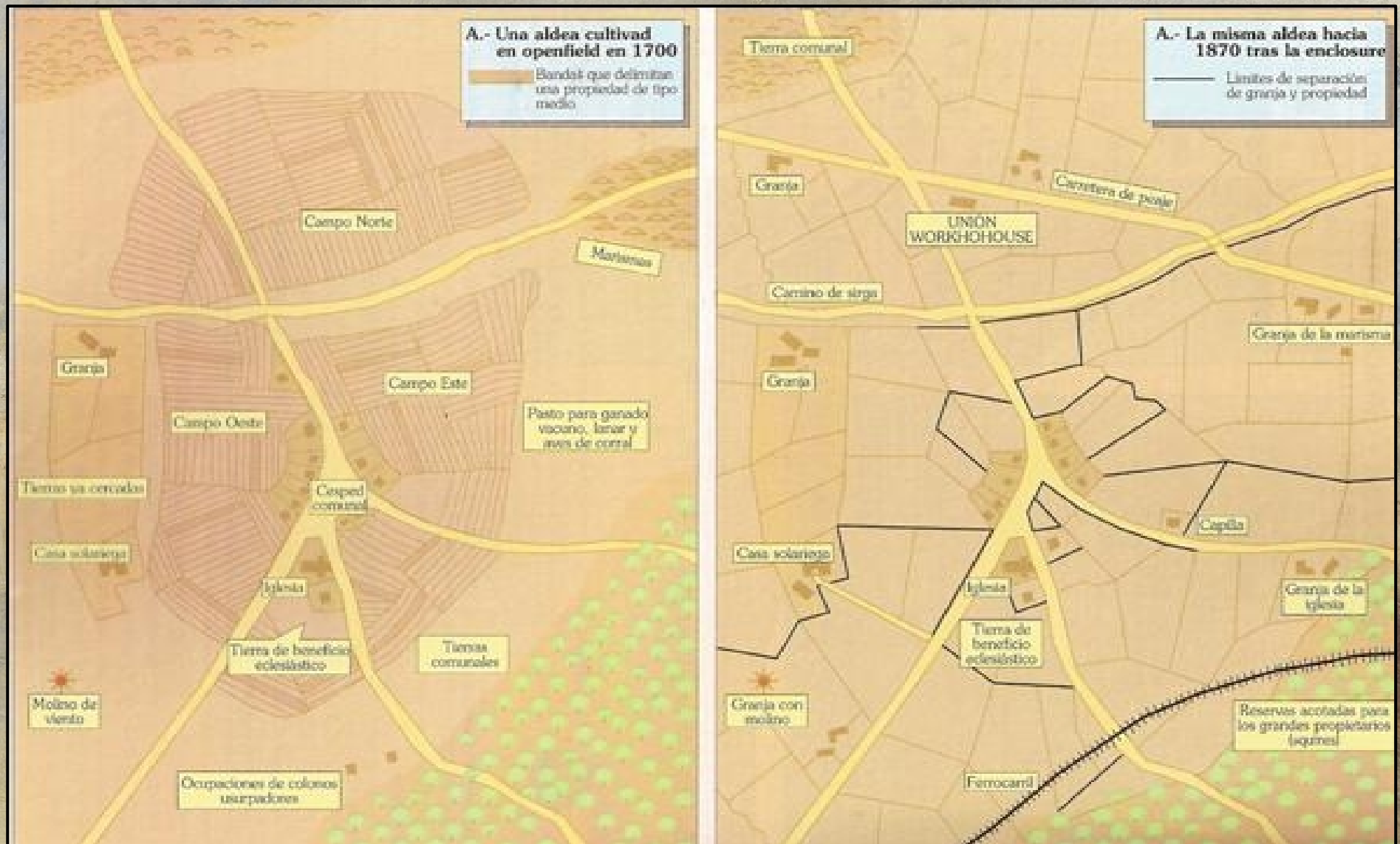

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

- Mediante as “**Enclosure Acts**” obrigouse aos propietarios a pechar os seus terreos.
- Favoreceuse aos grandes propietarios, que adquiriron as terras dos pequenos, incapaces de adecuarse á lei. Incrementou o éxodo rural e a conversión do campesiñado en traballadores das fábricas urbanas.

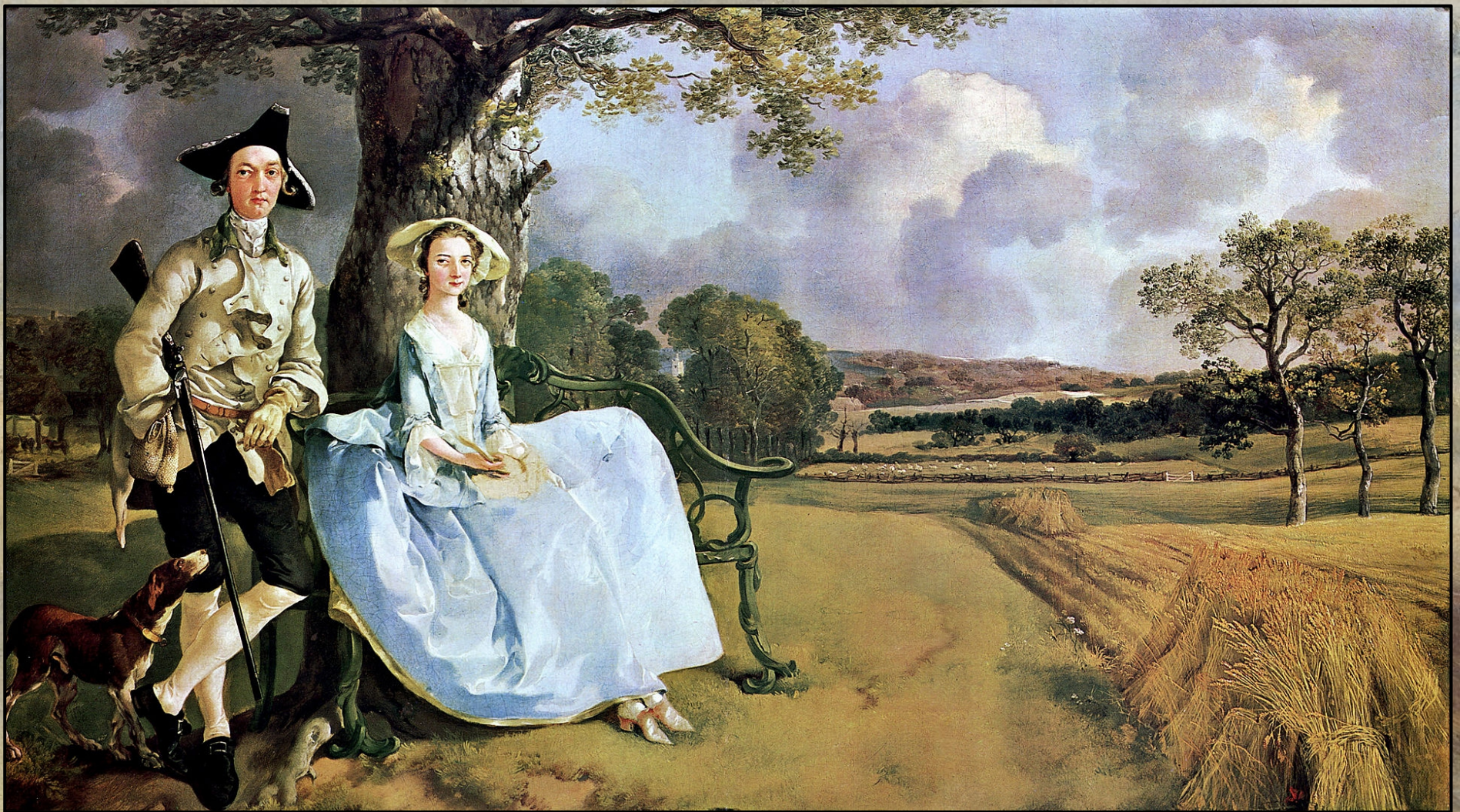
CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

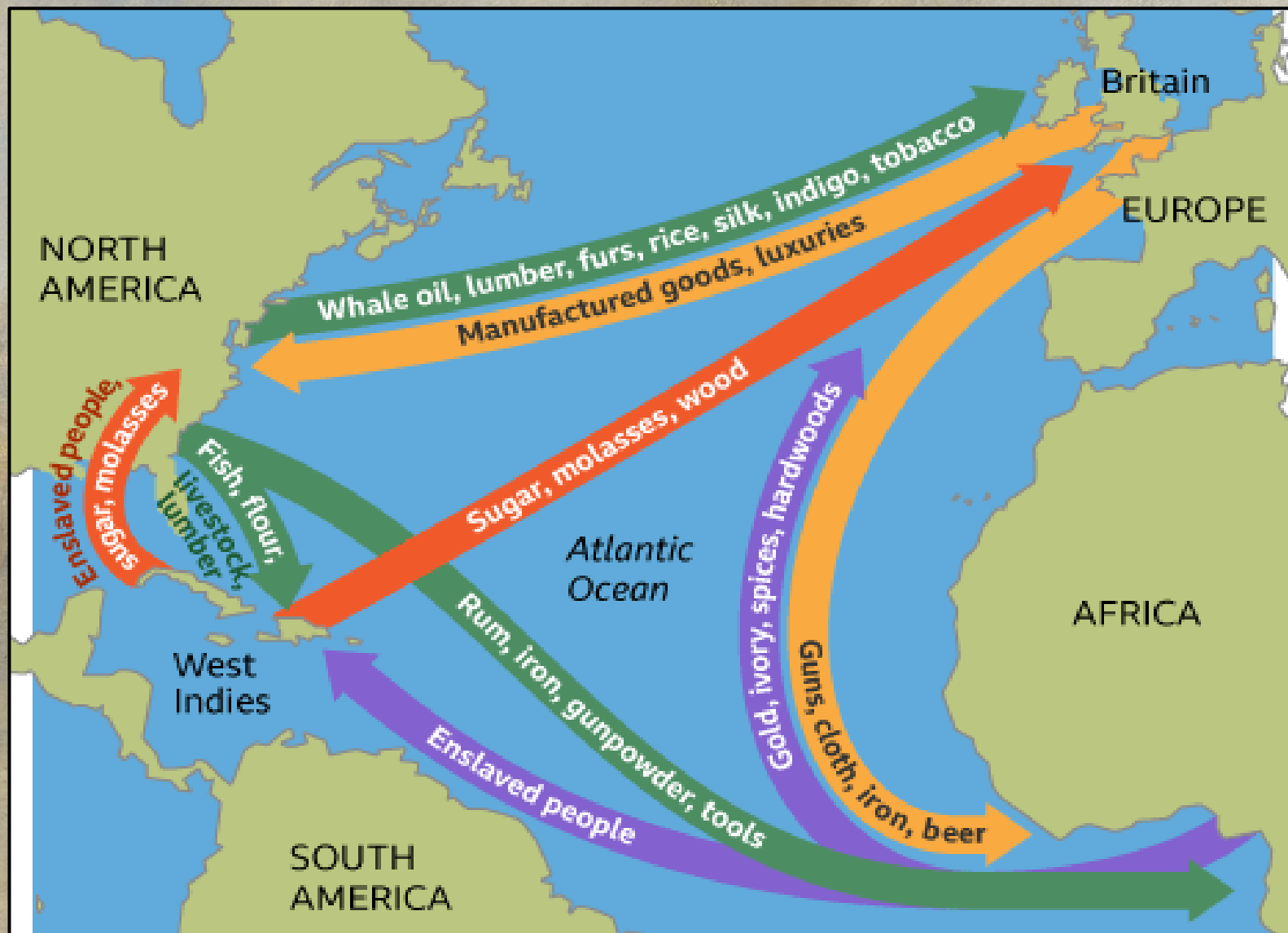
- Promulgáronse as “**Navigation Acts**”, unhas leis que protexían a navegación e o comercio británicos.
- Estas normas permitiron unha gran acumulación de capital por parte da burguesía, que despois o investirá nas novas actividades industriais.

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

- Promoveuse a **innovación técnica constante** grazas á cobertura legal para a protección da propiedade intelectual e as patentes.
- O Estado apoiou a **mellora das infraestruturas** (portos, canais, estradas...), favorecendo a circulación de mercadorías por todo o país.

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

CAMBIO NAS ESTRUTURAS POLÍTICAS

Regent's Canal

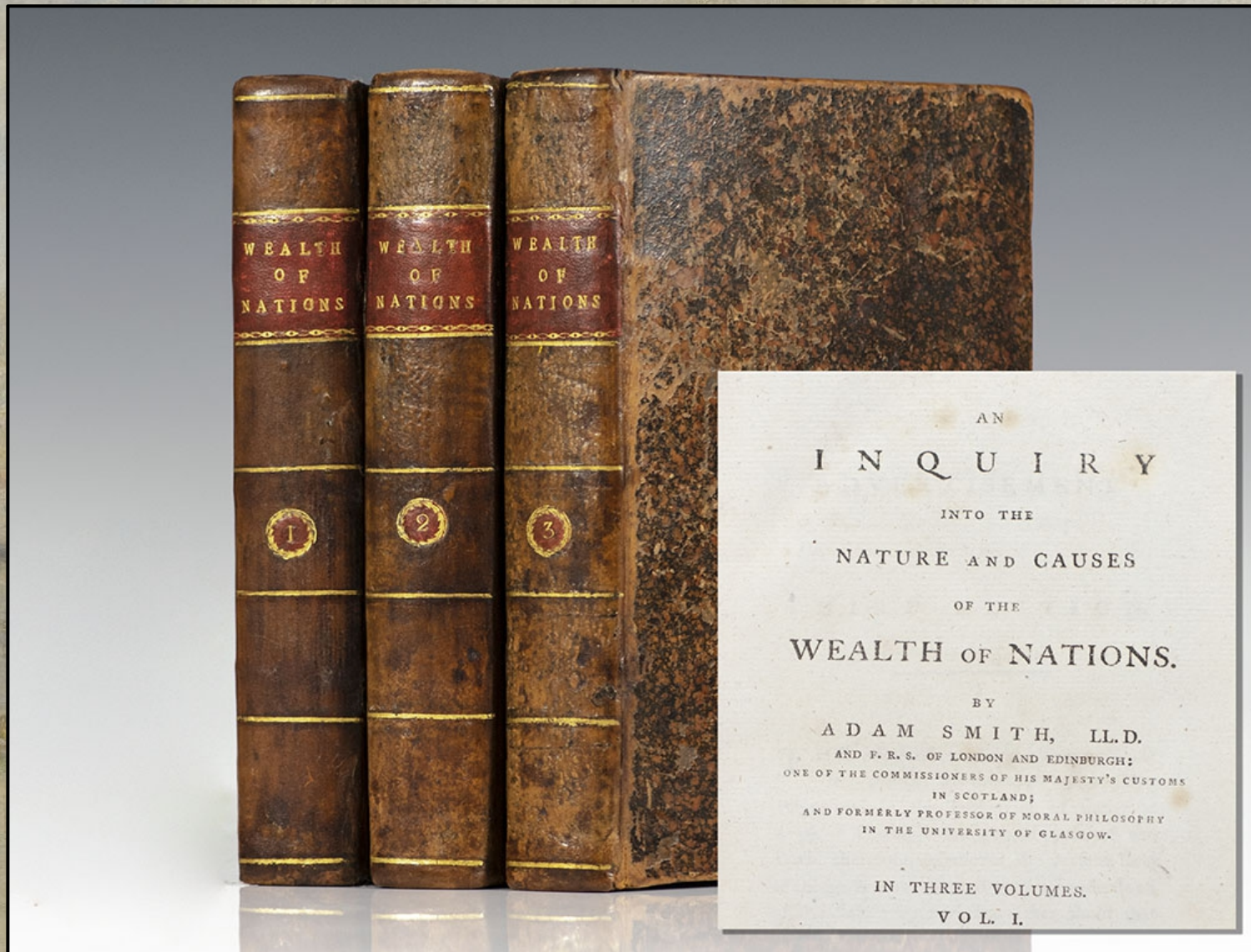

CAMBIO NAS ESTRUTURAS IDEOLÓXICAS

- En 1776 **Adam Smith** iniciará unha nova etapa no pensamento económico co seu libro “*A riqueza das nacións*”.
- Defende o **liberalismo económico ou capitalismo**, con propiedade privada e un mercado de libre competencia, autorregulado sen a intervención do Estado.

CAMBIO NAS ESTRUTURAS IDEOLÓGICAS

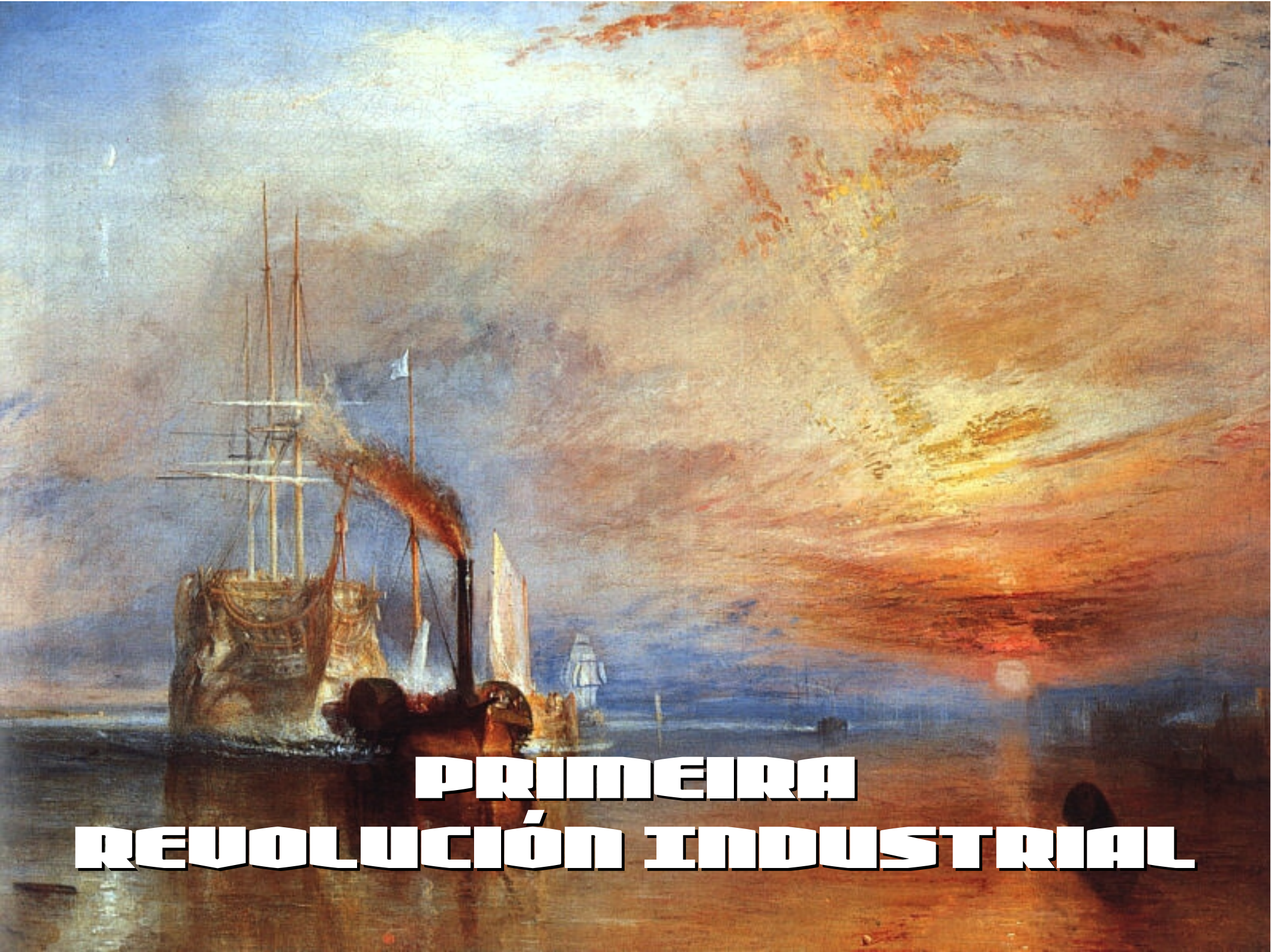
CAMBIO NAS ESTRUTURAS IDEOLÓXICAS

- A nova visión capitalista fomentou unha **mentalidade proclive ao investimento**, ao risco empresarial e á busca do beneficio económico.
- Unido ao espírito científico da Ilustración, o liberalismo contribuiu a crear un **clima cultural favorable á innovación** continua.

CAMBIO NAS ESTRUTURAS IDEOLÓGICAS

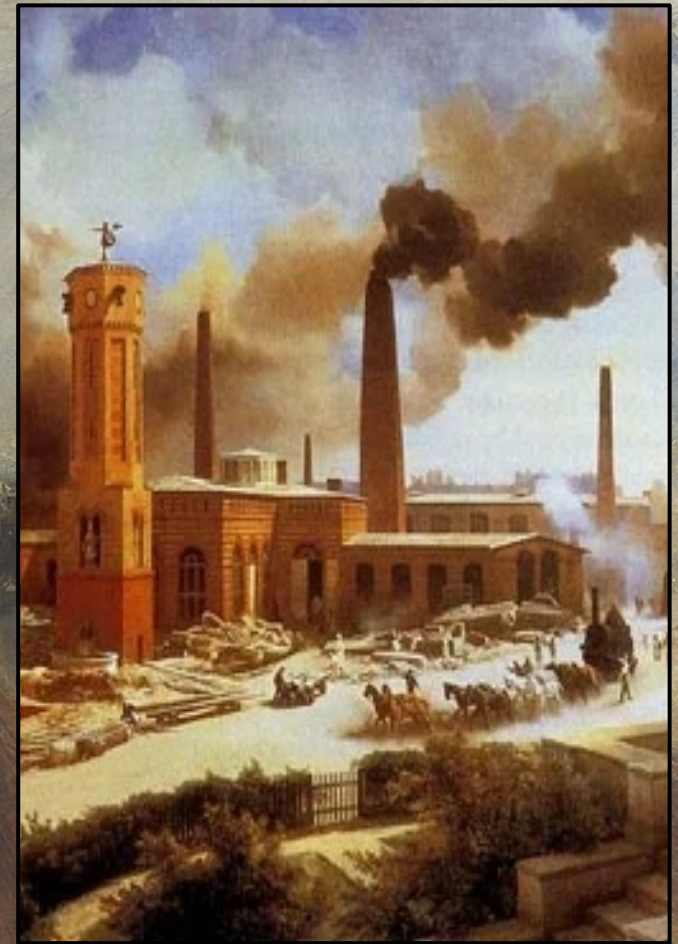

PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

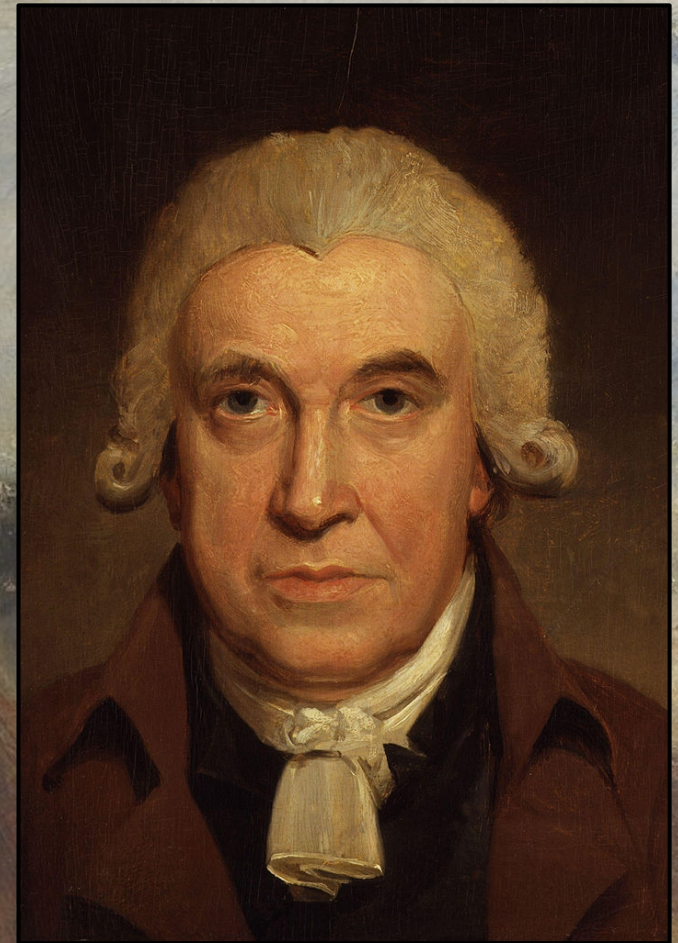
A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- O escenario da primeira fase da Revolución Industrial é Inglaterra.
- A conxunción de factores económicos, sociais, políticos e ideolóxicos fixo que a mediados do século XVIII comezara a industrialización, que alteraría a realidade inglesa, europea e mundial.

A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- O símbolo da Primeira Revolución Industrial é a **máquina de vapor**, inventada por **James Watt**.
- Este invento tivo aplicacións tanto nas fábricas coma nos sistemas de transporte. Haberá unha innovación e uns desenvolvementos tecnolóxicos constantes.

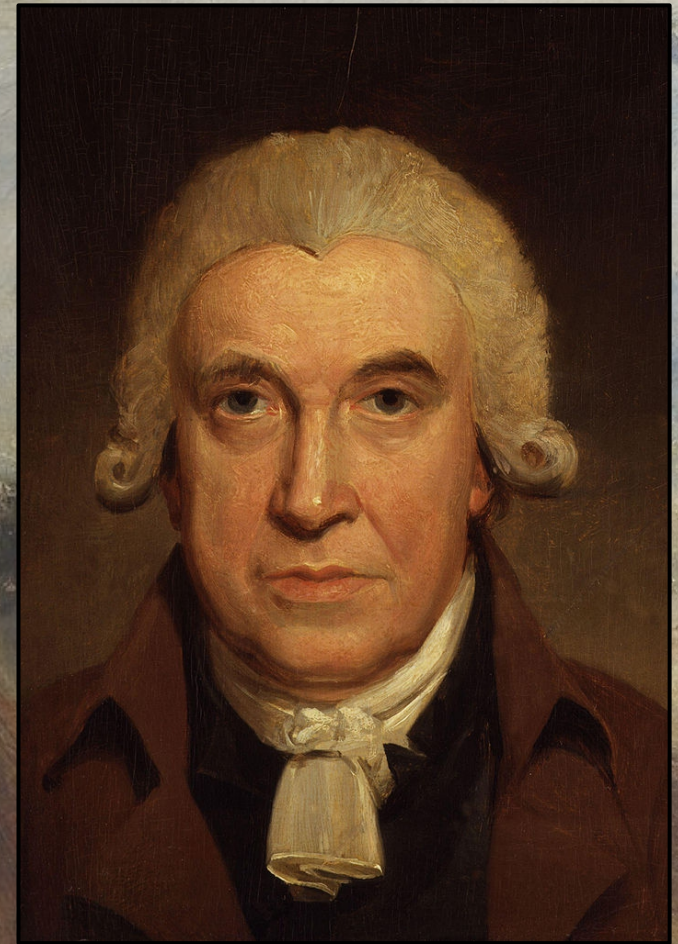
A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

Máquina de vapor (J. Watt)

A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A introdución da enerxía mecánica supuxo a progresiva **substitución do traballo artesanal polo fabril.**
- Esta transformación tivo implicacións sobre as **relacións laborais, que mudaron para sempre.**

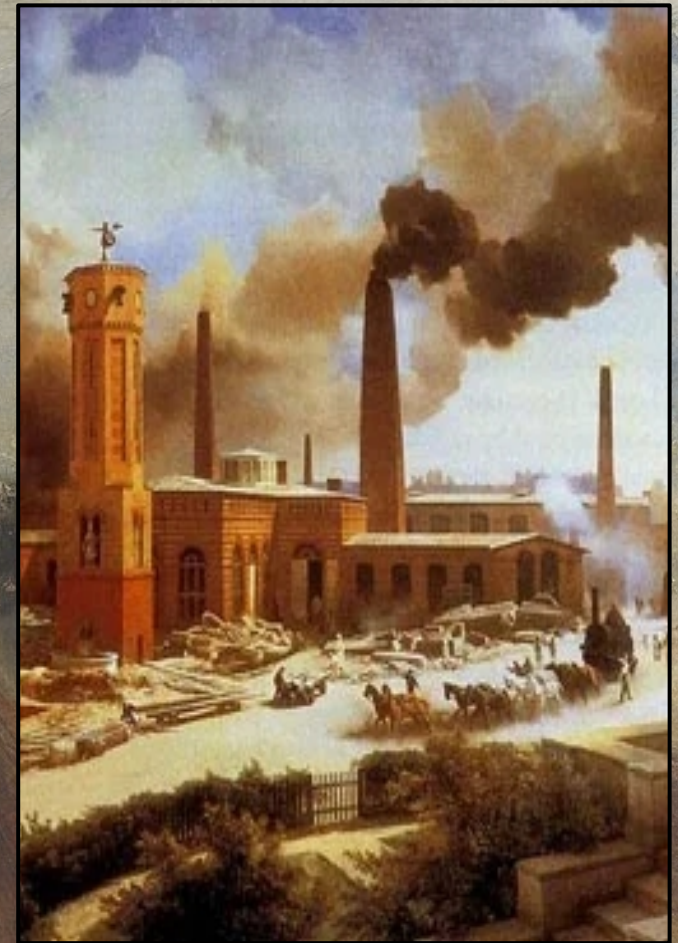

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Os protagonistas desta primeira fase son os sectores **téxtil** e **siderúrxico**. Tamén destacou o **transporte**, grazas a barcos de vapor e ferrocarrís.
- As principais materias primas foron o **algodón** e o **ferro**, e a fonte de enerxía principal, o **carbón** (que provocou a gran importancia da minaría).

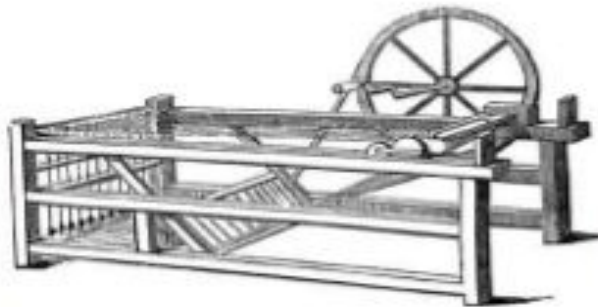

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

Flying shuttle

Spinning Jenny

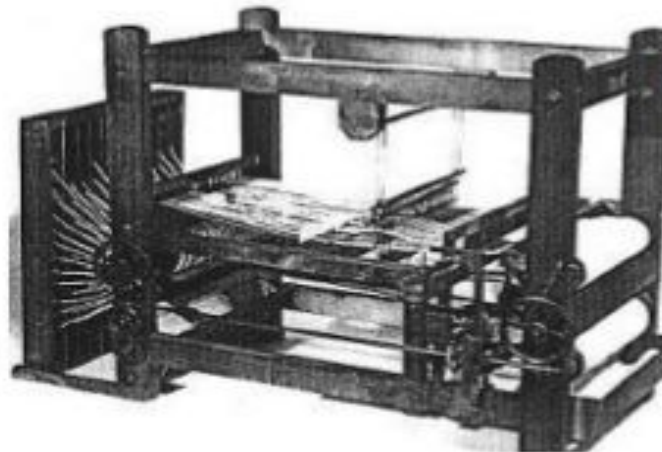
Water Frame

Spinning Mule

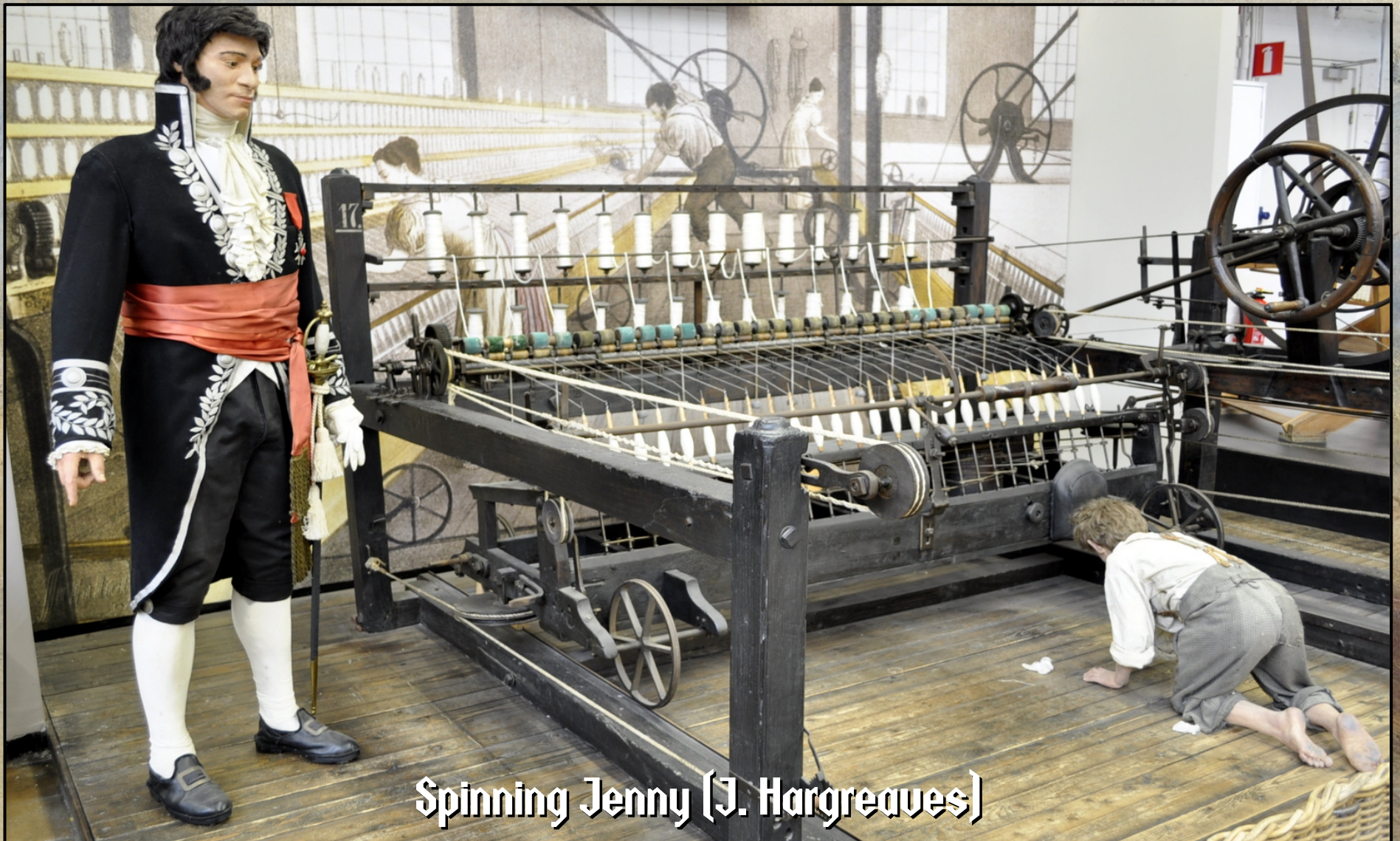
Power Loom

Cotton Gin

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

Spinning Jenny (J. Hargreaves)

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

Water Frame (R. Arkwright)

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

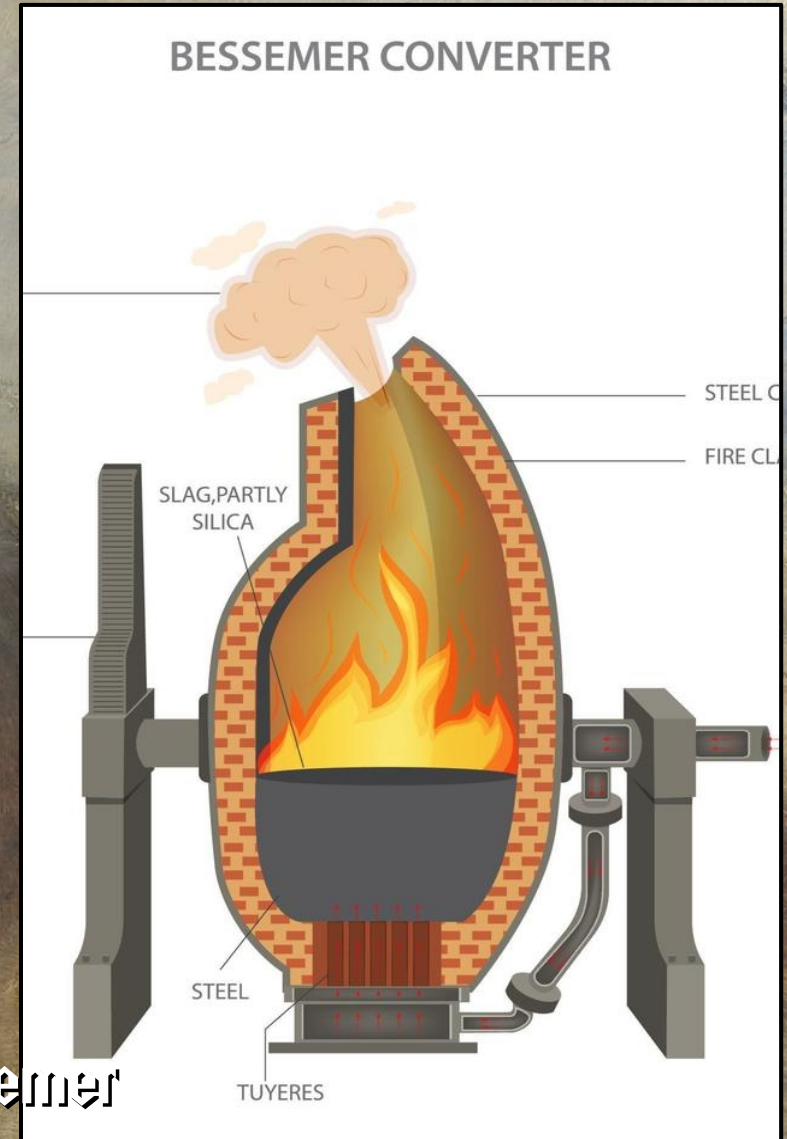

Mule (S. Crompton)

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

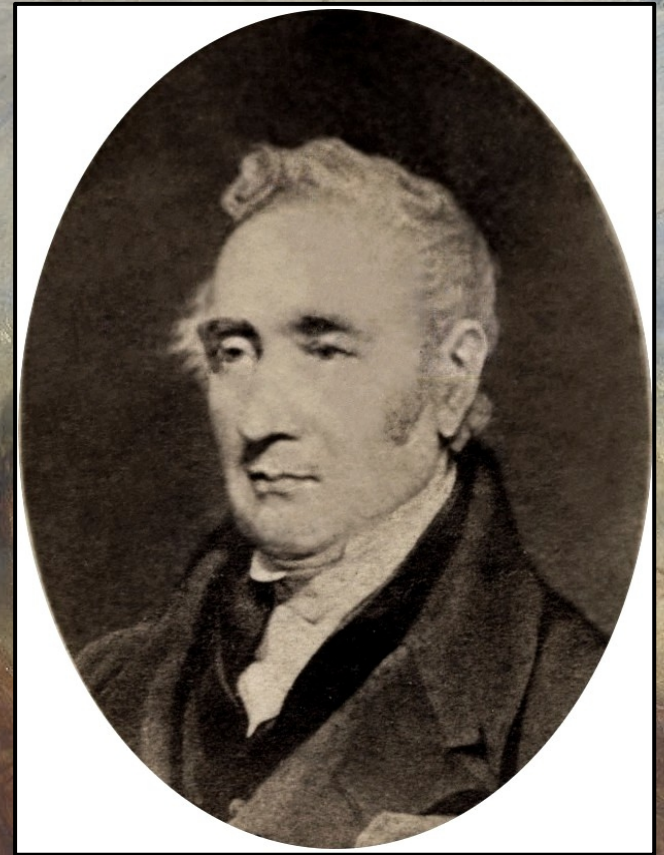
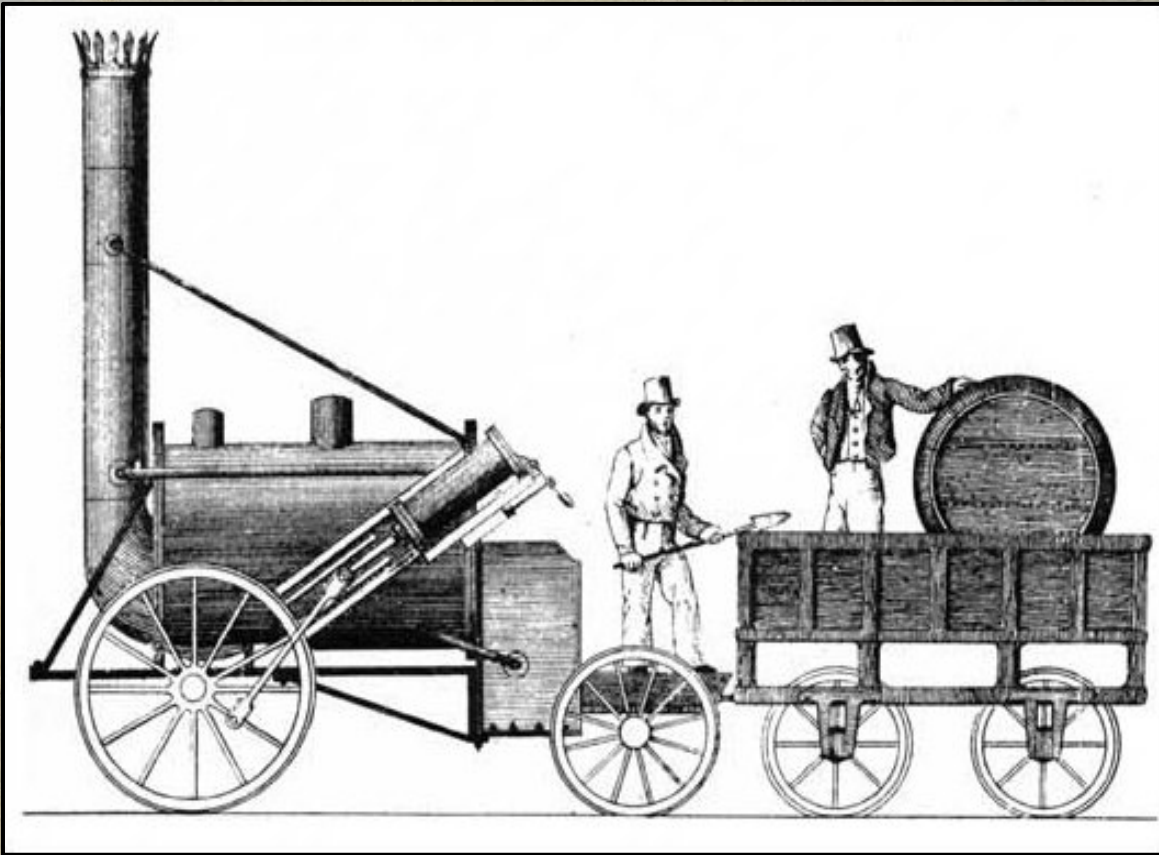
Convertidor Bessemer

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

Ferrocarril (G. Stephenson)

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

Ferrocarril (G. Stephenson)

A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

Ferrocarril (G. Stephenson)

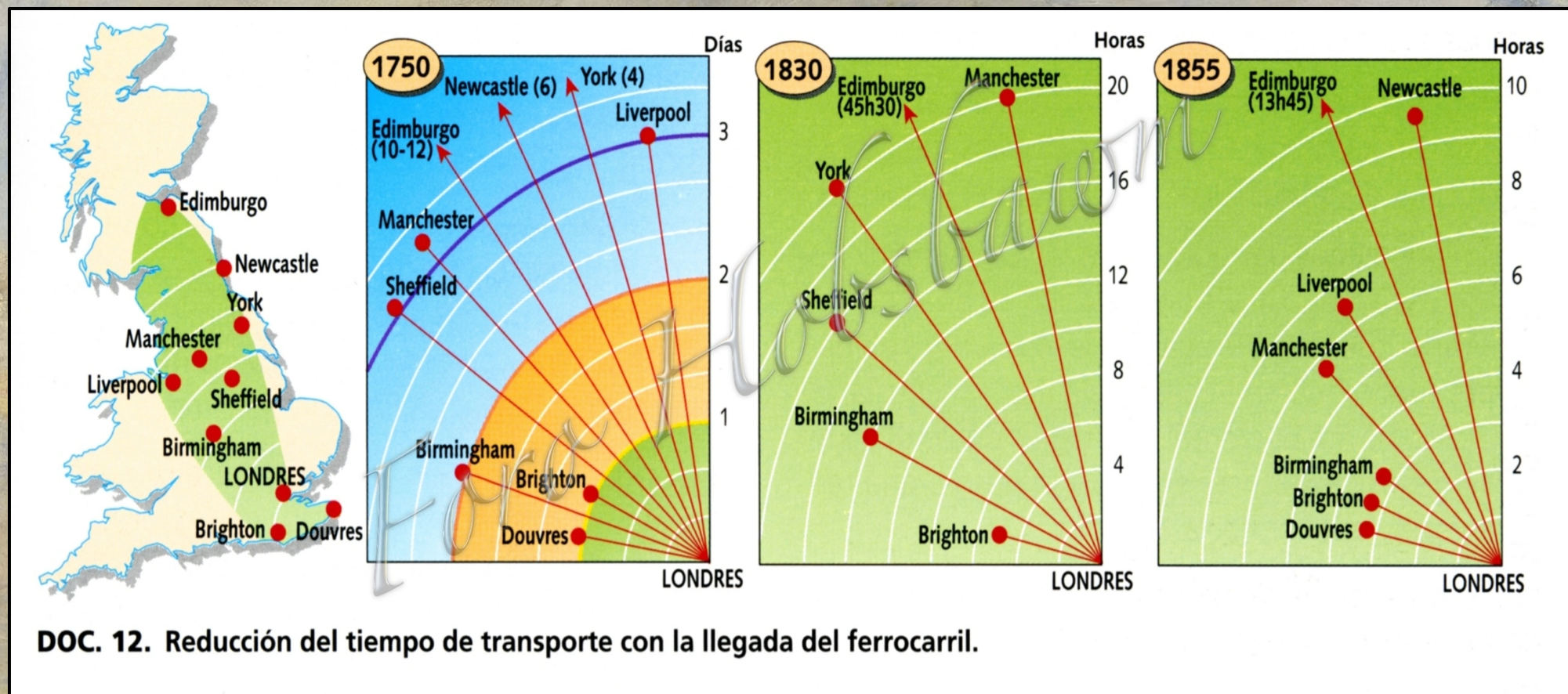
A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

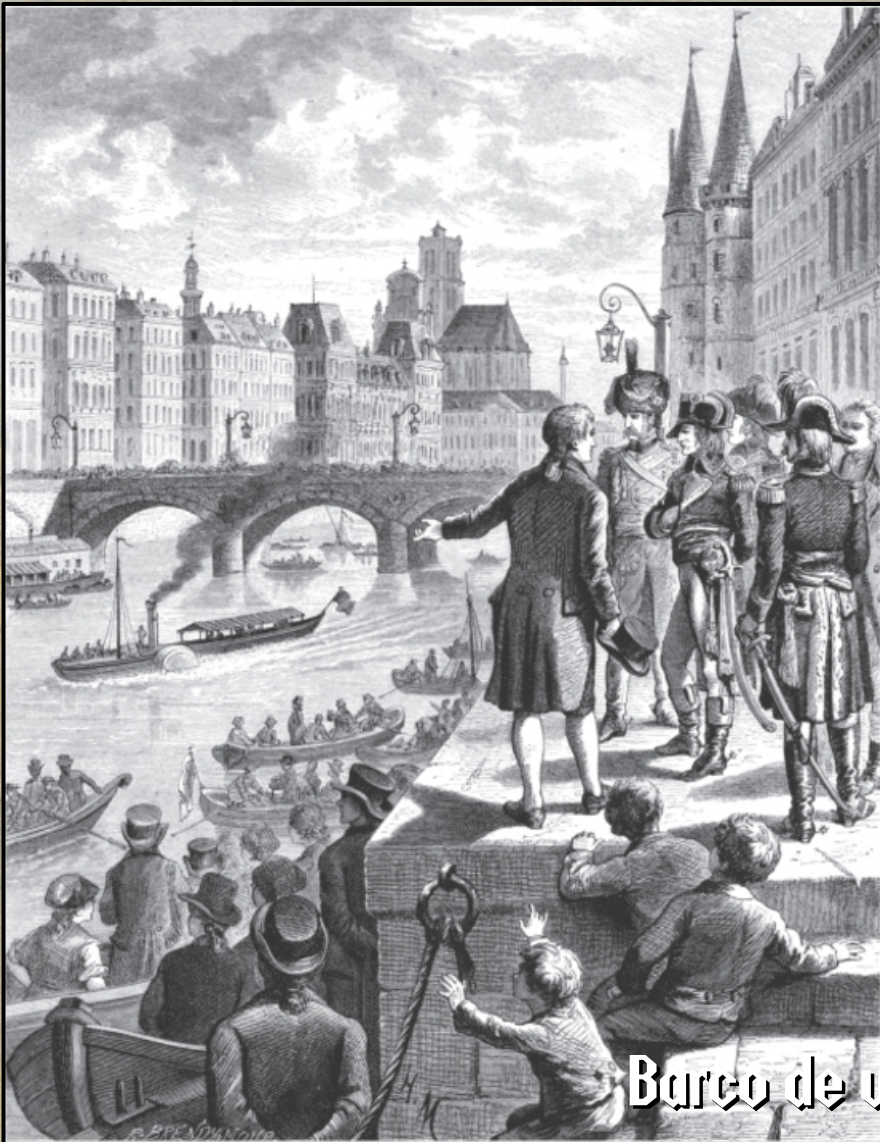
Crecimiento de la red ferroviaria británica (1836-1850)

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

A PRIMEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

Barco de vapor (R. Fulton)

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

Barco de vapor (R. Fulton)

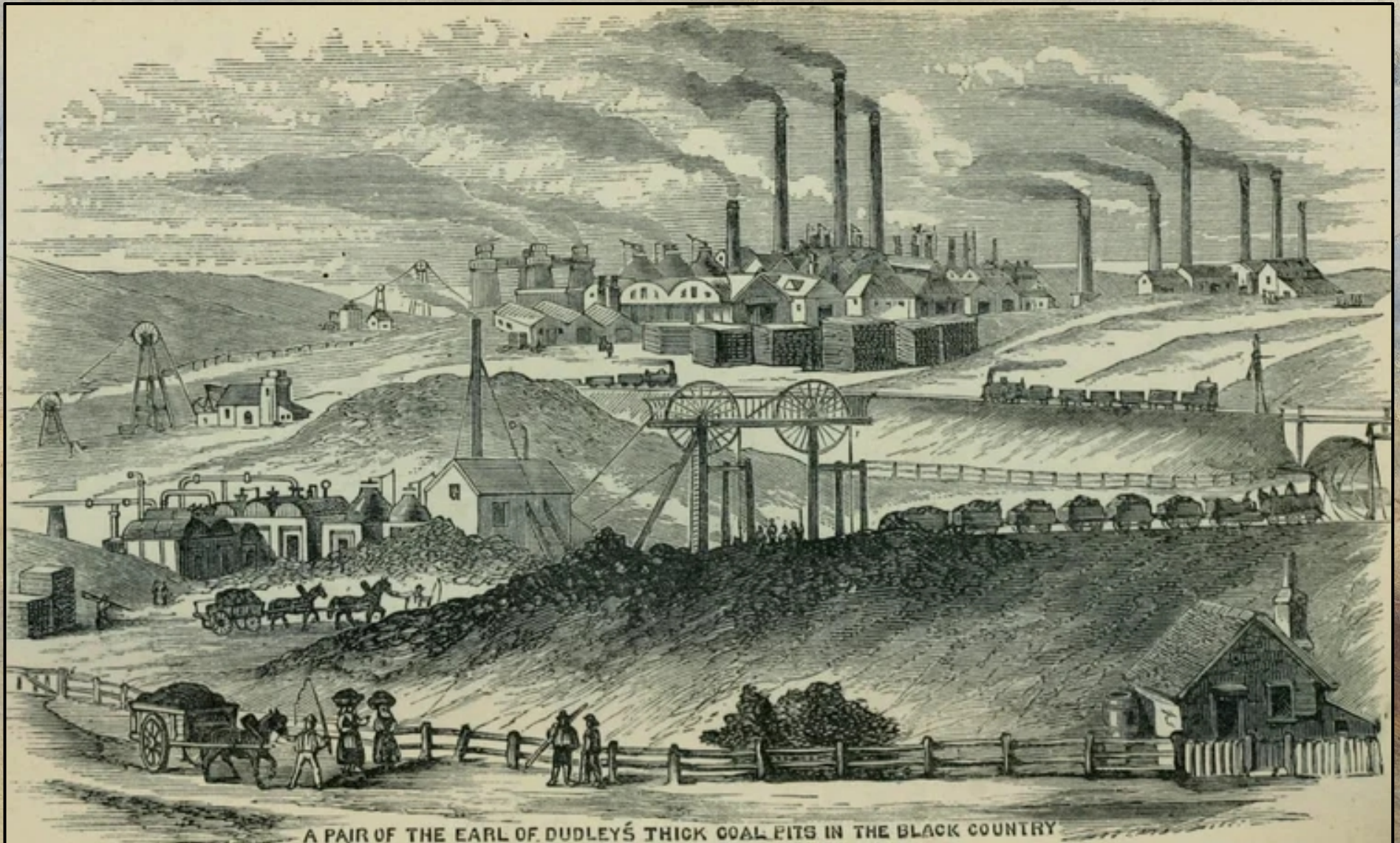
A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

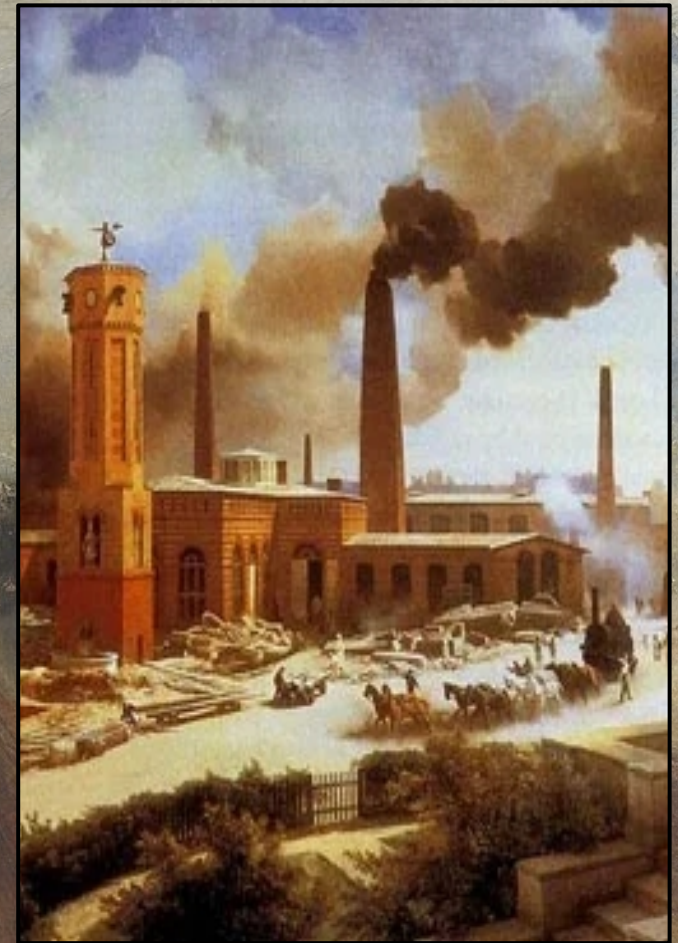
A PAIR OF THE EARL OF DUDLEY'S THICK COAL PITS IN THE BLACK COUNTRY

A PRIMEIRA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

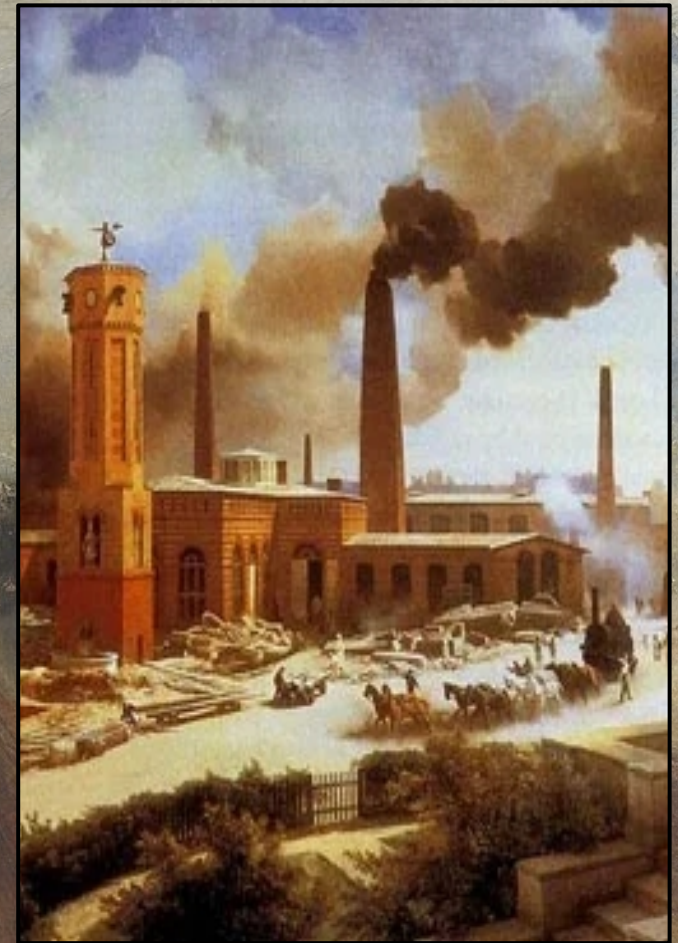
A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A industrialización iniciouse no **Reino Unido**, pero ao longo do século XIX fóronse sumando outros países.
- Os primeiros en sumarse (os “first comers”), antes de 1850, foron **Francia, Bélxica** e o territorio do que sería **Alemaña**.

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Francia destacou pola minería e a **siderurxia**, así como polo **abundante capital** para o desenvolvemento das finanzas e o investimento (malia as súas estruturas agrarias tradicionais).
- Bélxica tivo industria téxtil e siderúrxica baseadas nunha **minería moi potente**.

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

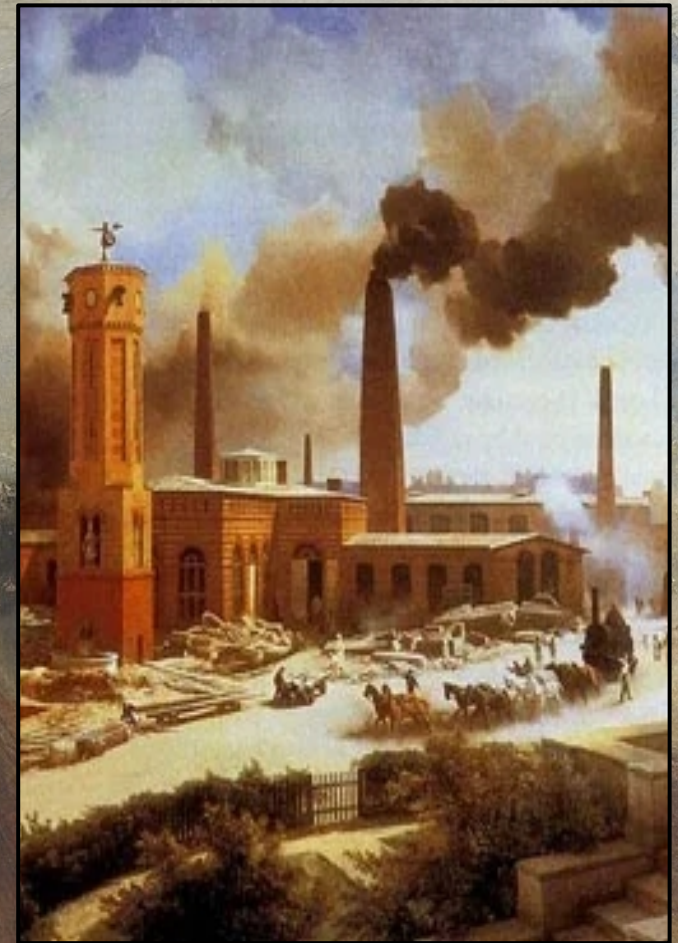
A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Alemaña tivo unha rápida e potente industrialización previa á súa unificación. Nos primeiros momentos destacou o **sector siderúrxico**.

A unión política tivo como precedente o establecemento dun mercado común, o **Zöllverein**.

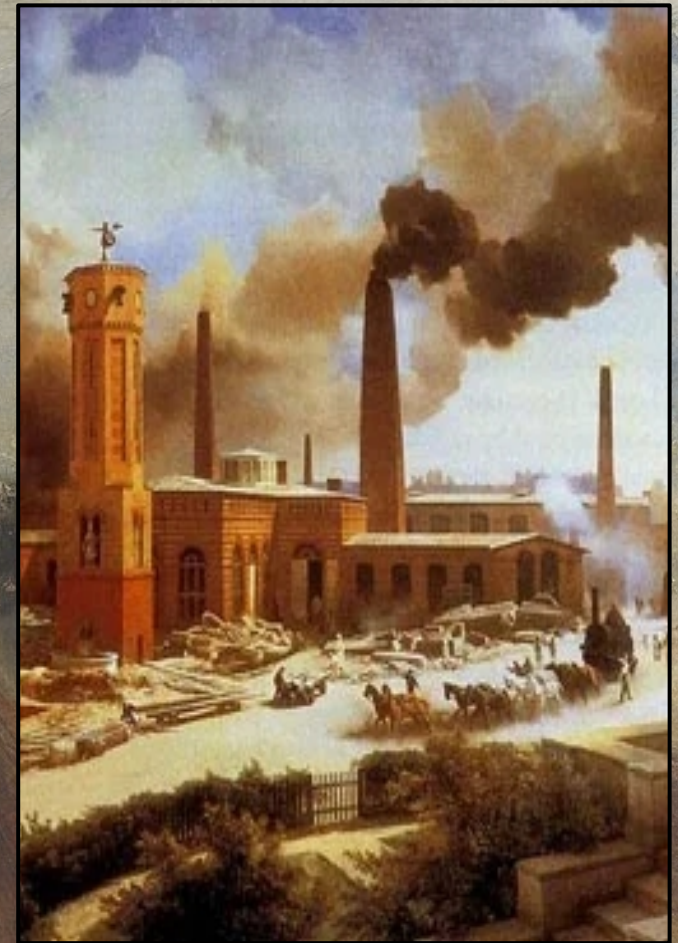

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A partir da segunda metade do século XIX industrializáronse outros países.
- En Europa destacan o norte de Italia (Turín, Milán...) ou algúns enclaves en Rusia (Moscú ou San Petersburgo, vencellados a capital estranxeiro, e malia a sociedade rural e tradicional do resto do país).

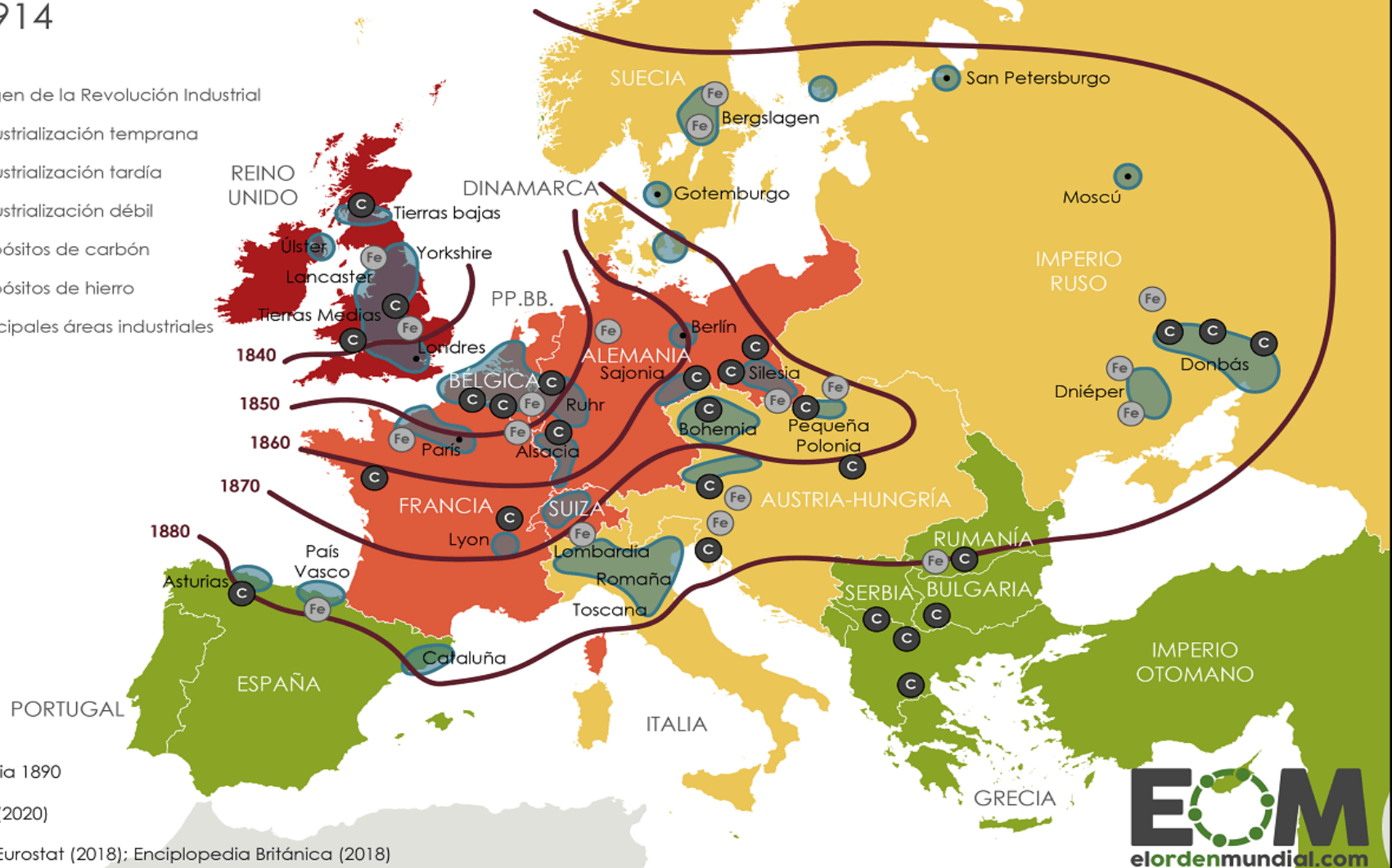

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

La expansión de la industrialización en Europa*

1840-1914

- Origen de la Revolución Industrial
- Industrialización temprana
- Industrialización tardía
- Industrialización débil
- C Depósitos de carbón
- Fe Depósitos de hierro
- Principales áreas industriales

*Fronteras hacia 1890

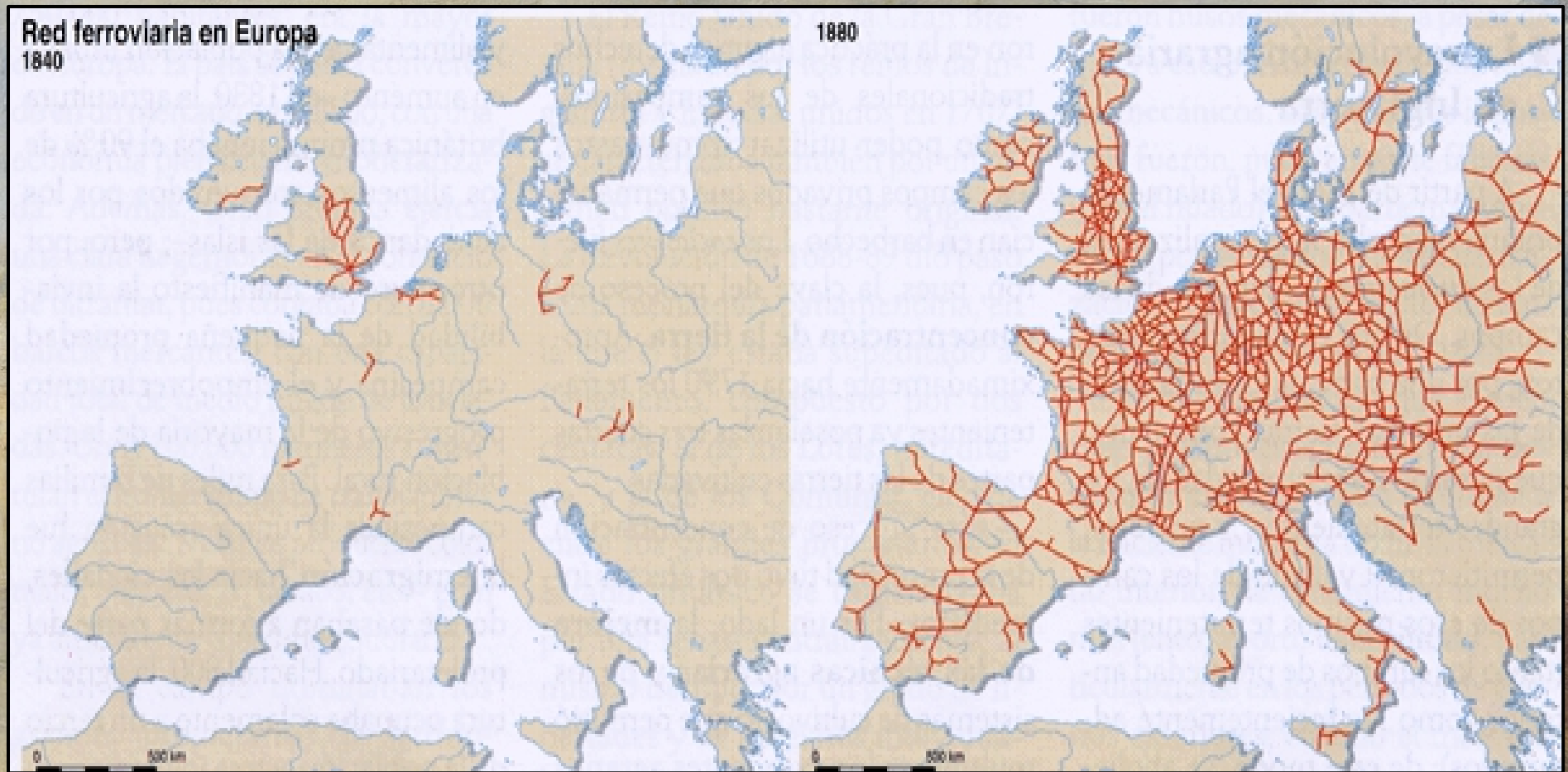
Cartografía:

Abel Gil Lobo (2020)

Fuentes:

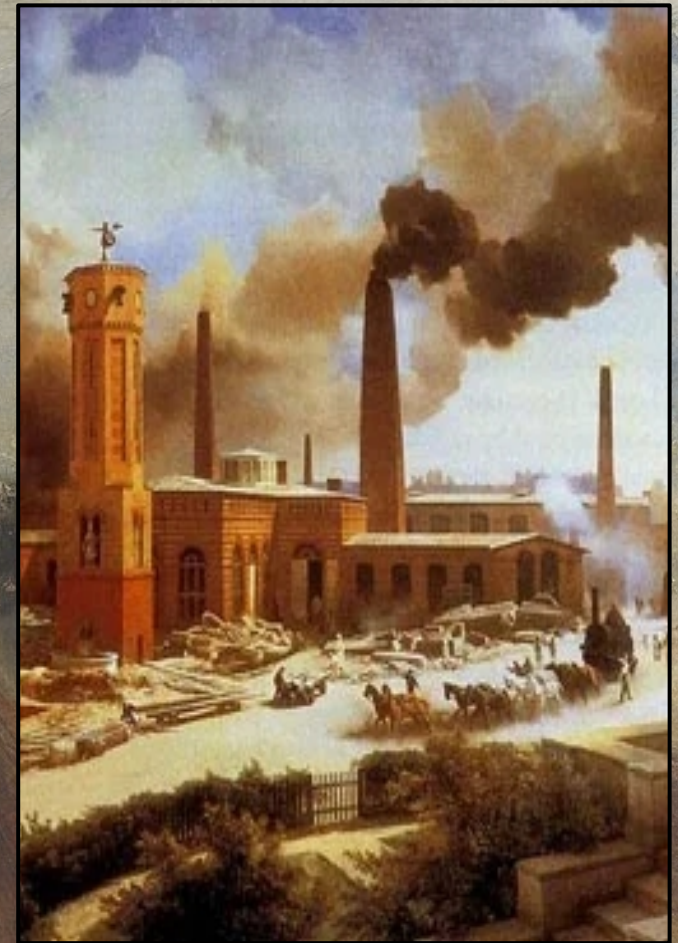
BRGM (2008); Eurostat (2018); Enciclopedia Británica (2018)

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A EXPANSIÓN DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- O proceso industrializador vaise extender tamén a outros continentes cara o final desta primeira fase.
- Destacarán os Estados Unidos, cun espectacular crecemento económico, e os inicios do proceso modernizador de Xapón tras a Revolución Meiji.

SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- O proceso industrializador intensifícase desde 1875, iniciándose a **Segunda Revolución Industrial**, que se prolongará máis ou menos ata a Primeira Guerra Mundial (1914).
- Haberá cambios e continuidades, e esta nova fase terá diversos trazos básicos:

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Aún que houbo variantes rexionais, os **factores** que posibilitaron a expansión da industrialización foron:
 - Abundantes ***reservas de ferro e carbón.***
 - ***Aumento demográfico.***
 - Desenvolvemento de ***novas redes de transporte.***

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Comezan a empregarse novas fontes de enerxía, como o petróleo e a electricidade.
- O carbón e o vapor seguiranse a empregar, pero pouco a pouco van sendo substituídas polas novas fontes de enerxía.

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

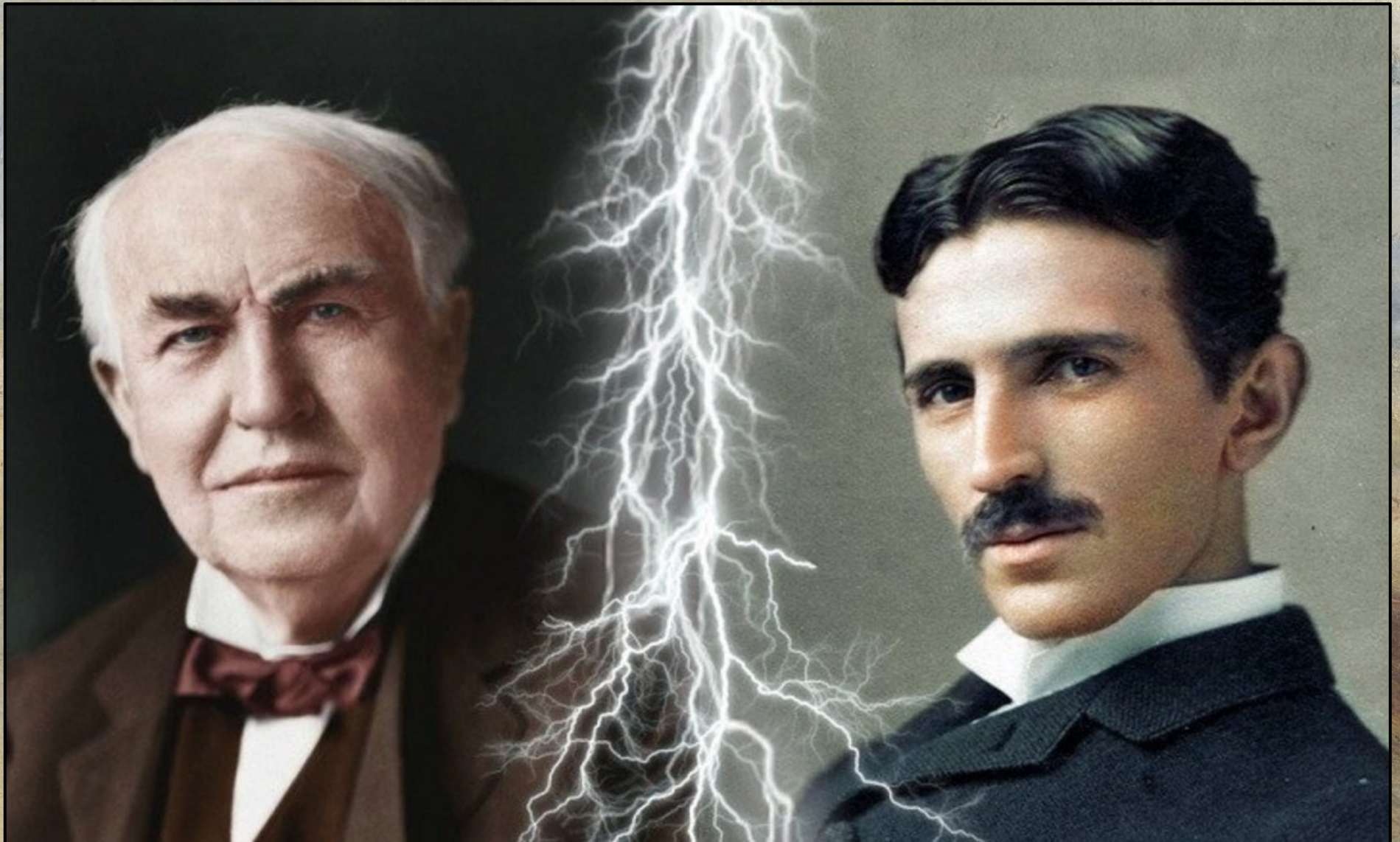
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- En canto aos principais sectores, a industria téxtil foi desprazada por outras como a química, a automobilística, a eléctrica ou a metalúrxica avanzada.
- O ferrocarril, grazas á súa gran extensión territorial, seguiu estimulando o desenvolvemento da industria siderúrxica.

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A organización do traballo nas fábricas foi cambiando na procura dunha maior eficiencia e especialización.
- Xurden **sistemas de produción en cadea** como o ***taylorismo*** (especialización de tarefas) ou o ***fordismo*** (cadeas de montaxe en masa).

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

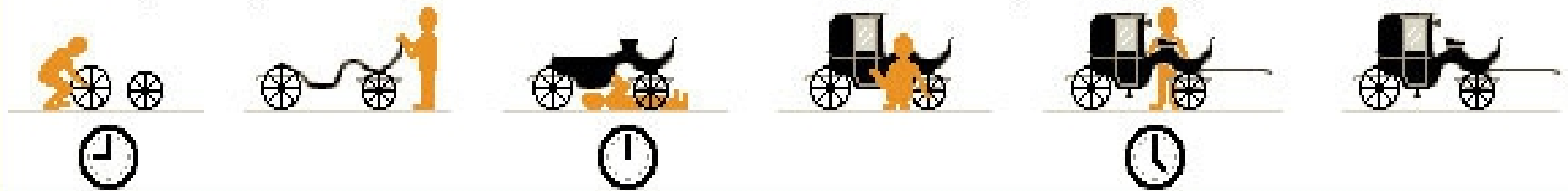

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

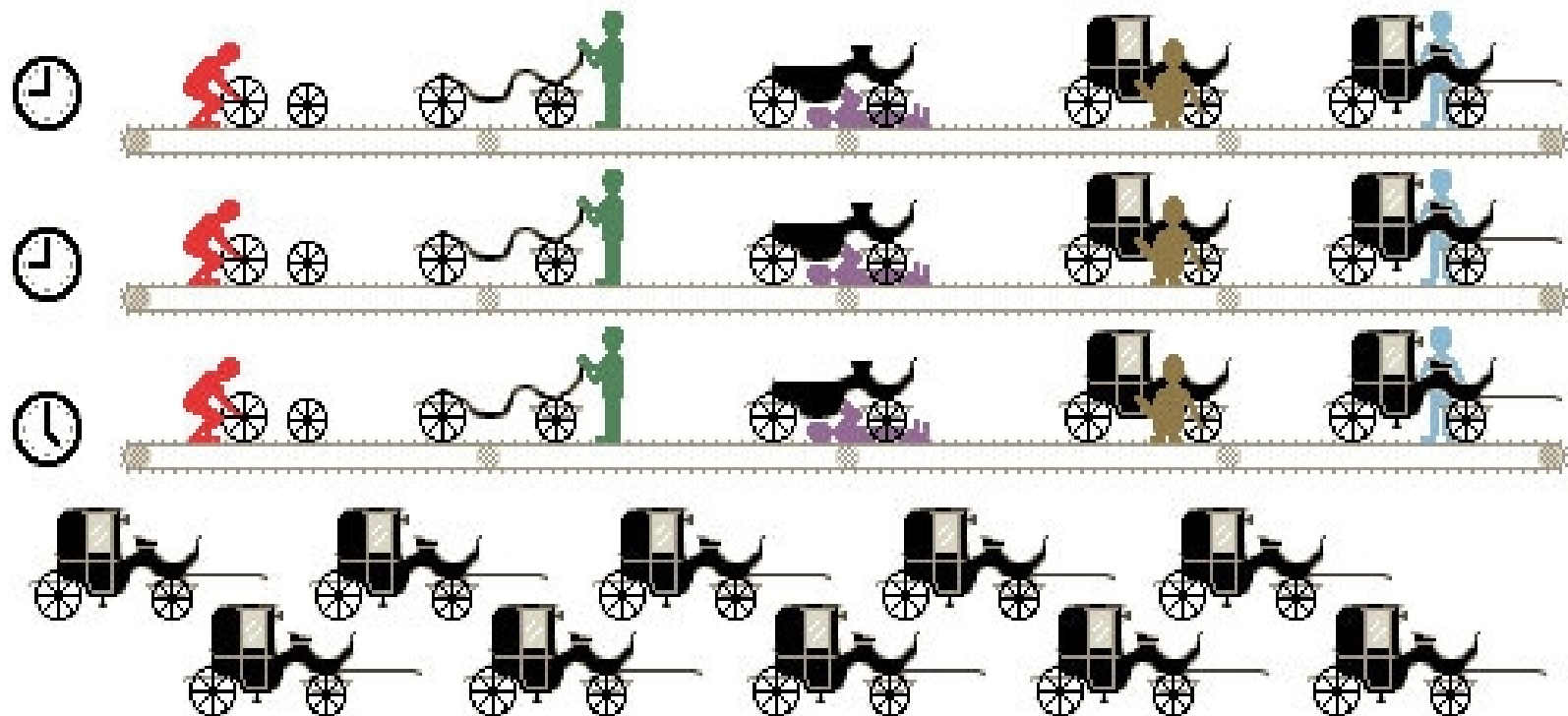

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

Una persona que realiza las cinco fases necesarias en la fabricación de un producto sólo puede fabricar una unidad.

Cinco personas, cada una de ellas especializada en una de las fases de fabricación, fabrica diez unidades en el mismo tiempo

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Desenvólvense novas formas de organización e concentración industrial.
- Nestas novas formas destacan os *cárteles*, os *trusts* e os *holdings*, que buscaban reducir a competencia e controlar o mercado.

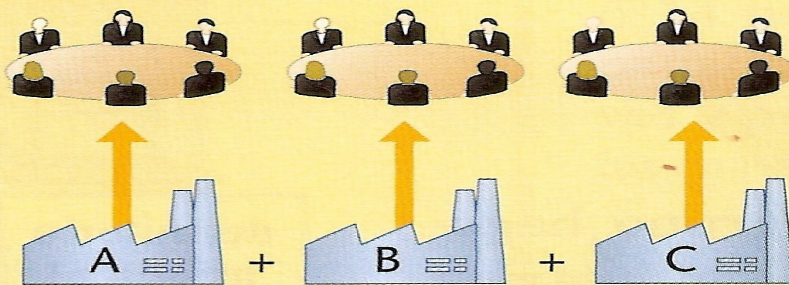
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Os **cárteles** son acordos entre empresas dun sector para controlar prezos e mercados.
- Os **trusts** son unións de varias compañías dun sector baixo unha mesma dirección.
- Os **holdings** son sociedades financeiras que controlan empresas de varios sectores.

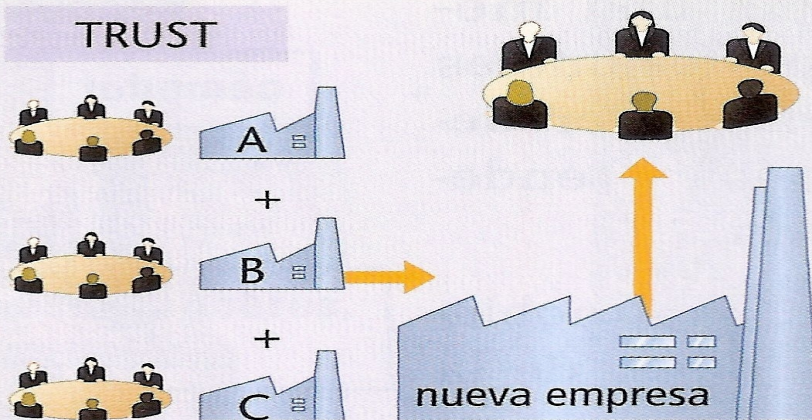
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

CARTEL

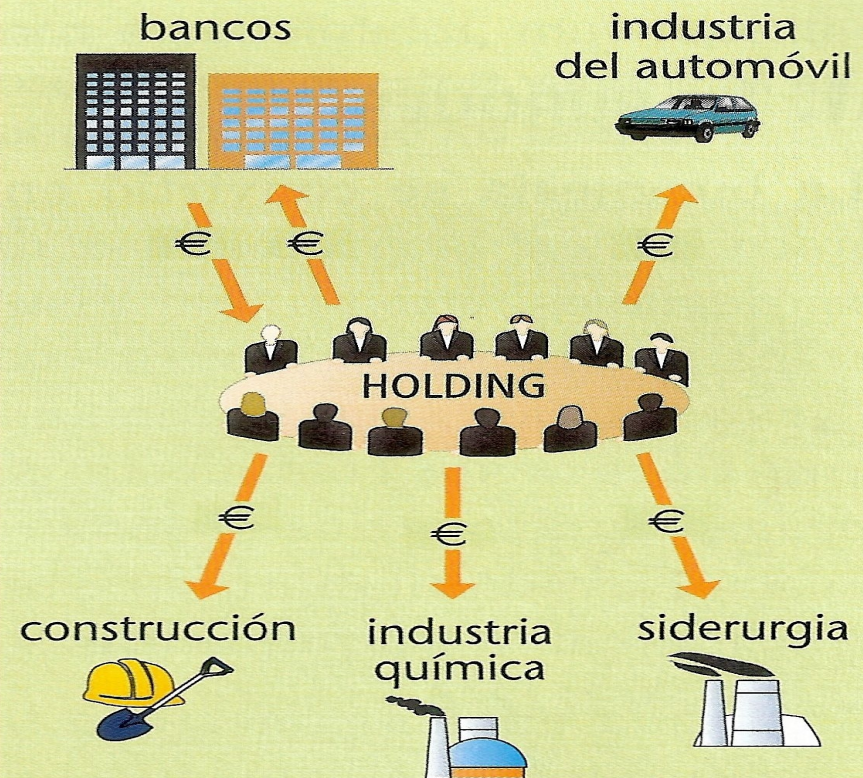
Asociación de empresas
para fijar producción y precios

TRUST

Fusión de empresas de un mismo ramo
para crear una nueva empresa

HOLDING

€ → inversión

Grupo financiero para invertir capital

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- Reino Unido perde a súa hexemonía, xa que aparecen novas e grandes potencias industriais mundiais.
- O liderado económico desprazouse cara **Alemaña** e os **Estados Unidos**, situados á vangarda da tecnoloxía e a capacidade produtiva.

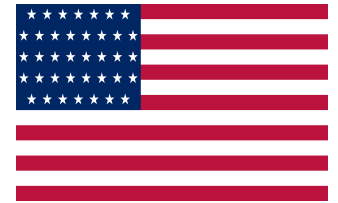
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

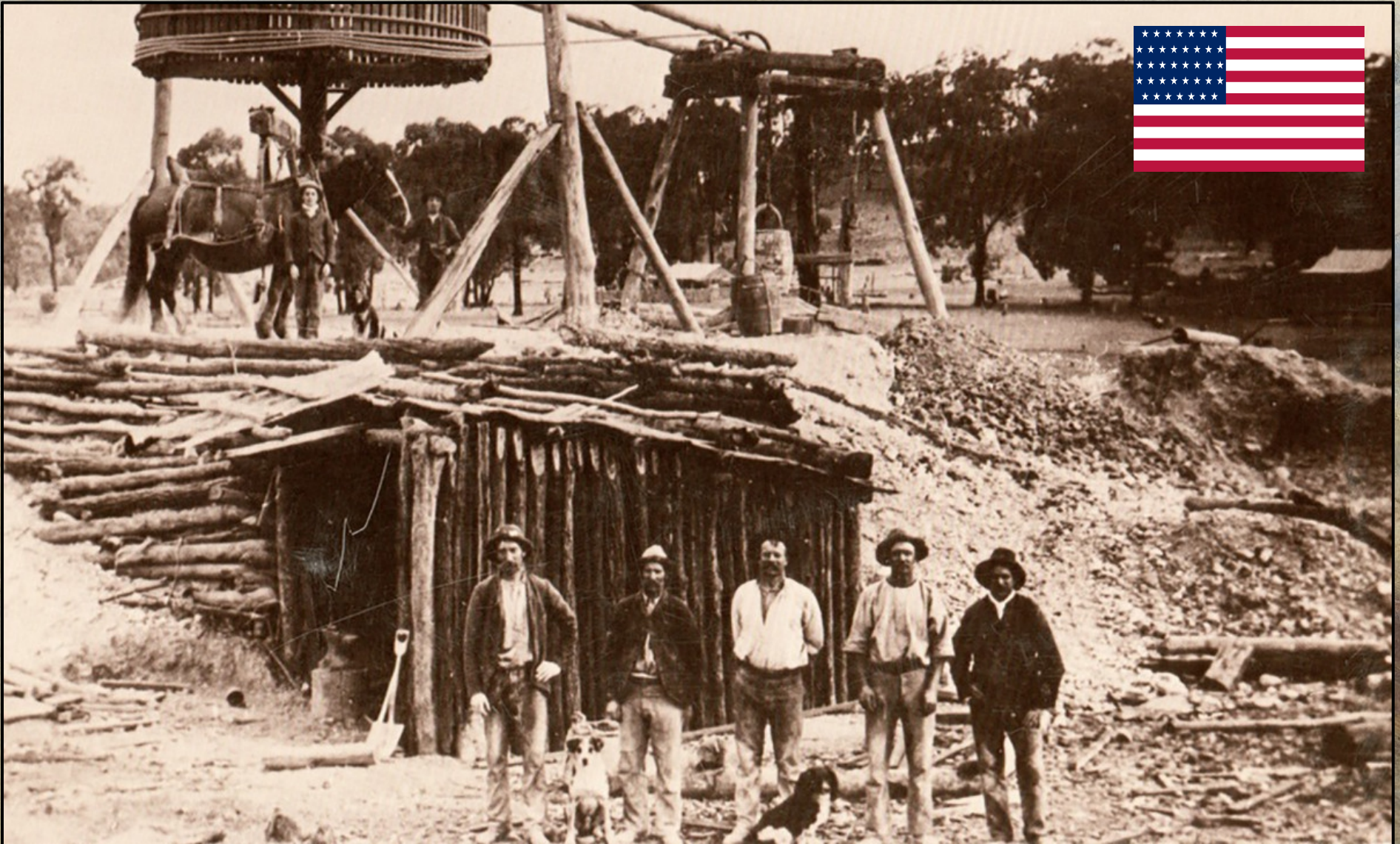
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

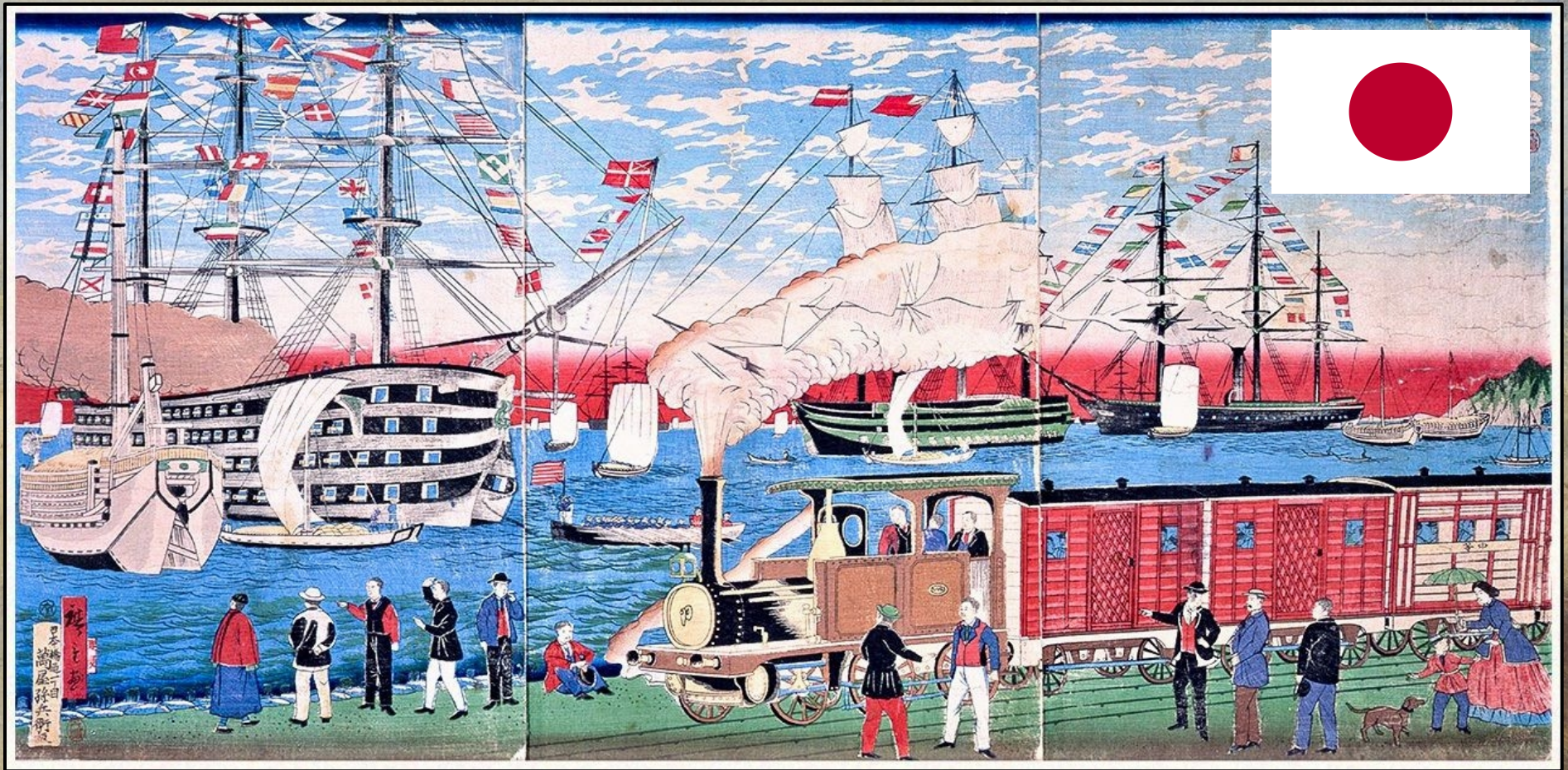
- Desenvolveuse o primeiro gran proceso de industrialización fóra do ámbito occidental, no **Xapón** da época Meiji.
- A Revolución Meiji impulsou unha rápida e profunda modernización económica e militar que converteu aos nipóns nunha gran potencia.

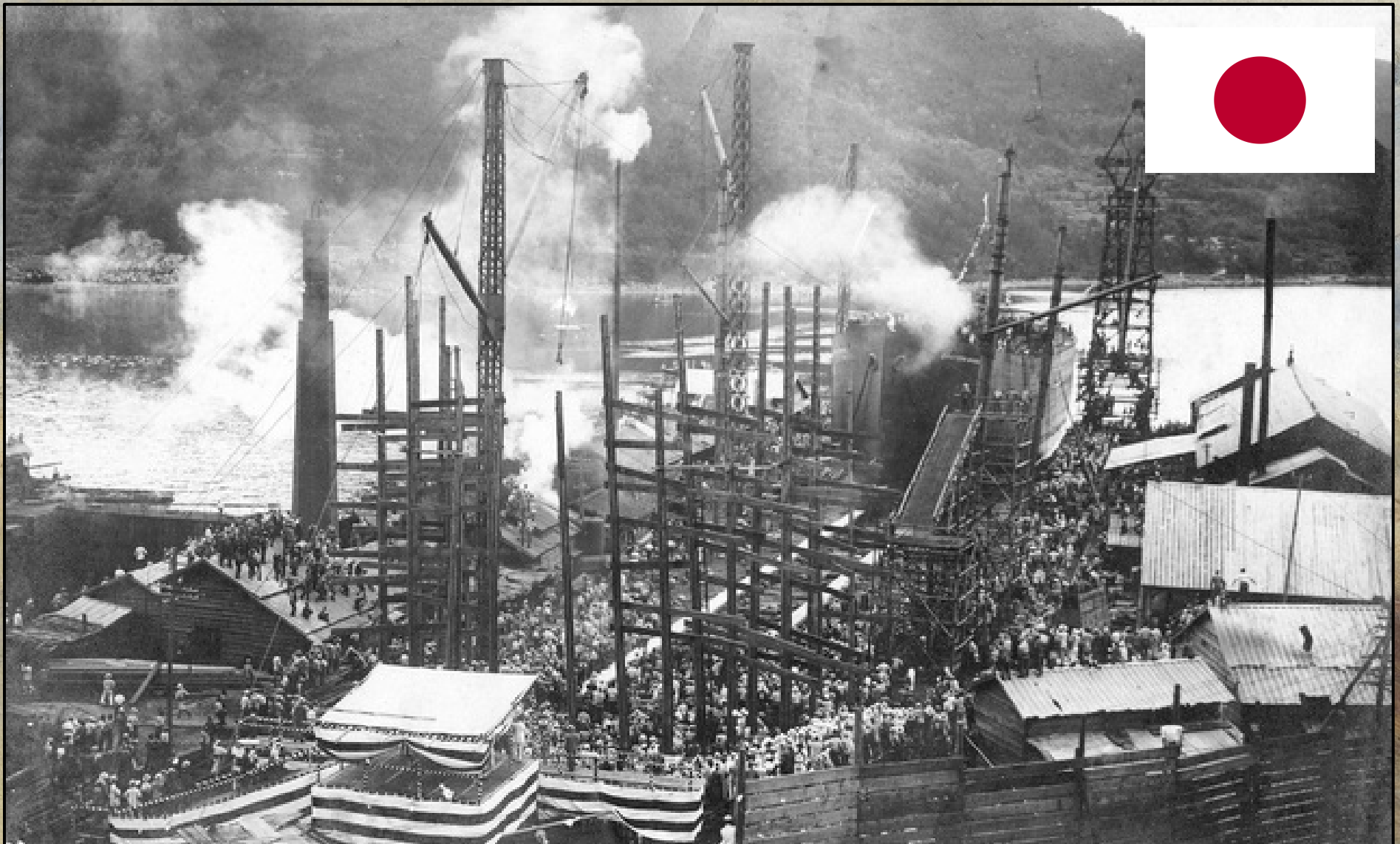
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

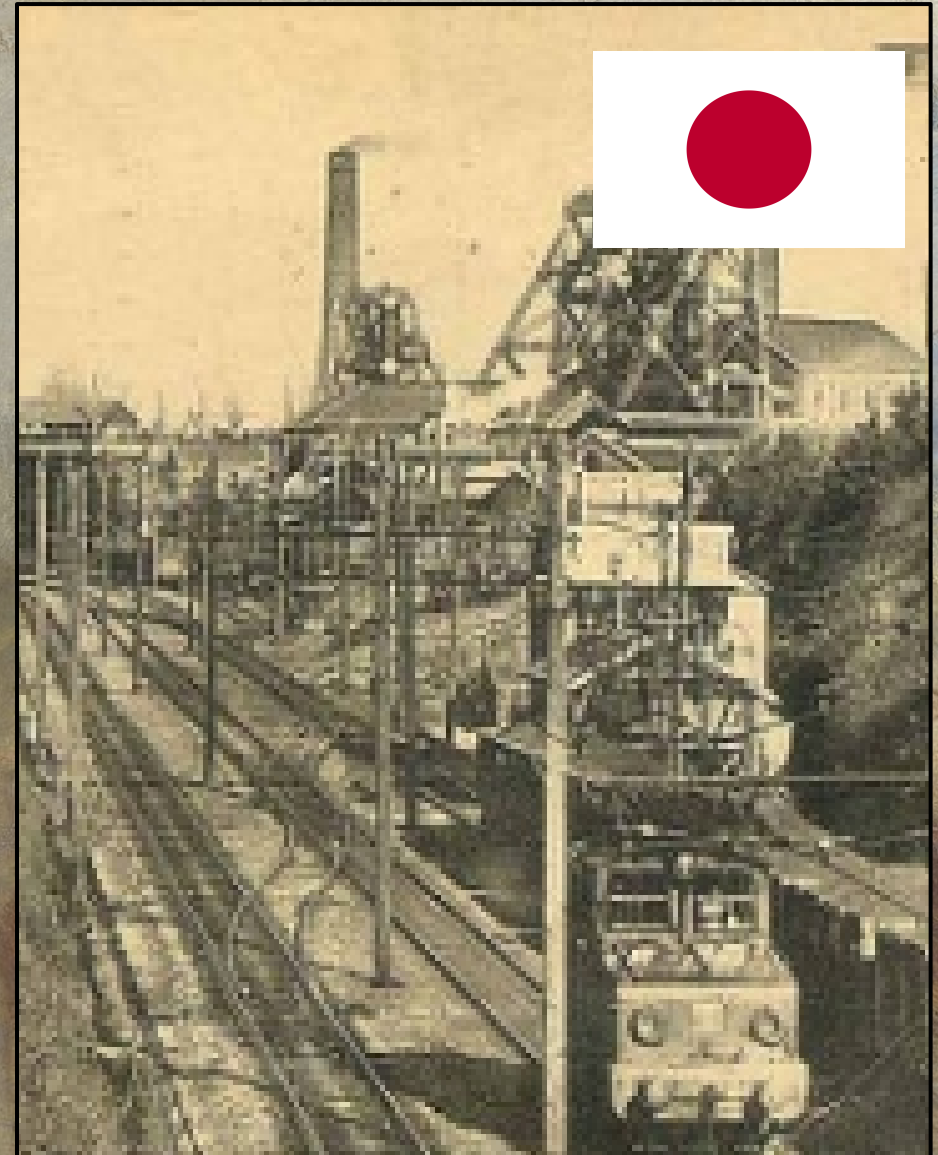
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A Segunda Revolución Industrial intensificou a globalización.
- Os mercados conectáronse cada vez máis, expandiuse o **comercio internacional** e consolidouse o **capitalismo financeiro**.

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

Expansión do ferrocarril por Europa

1840

1880

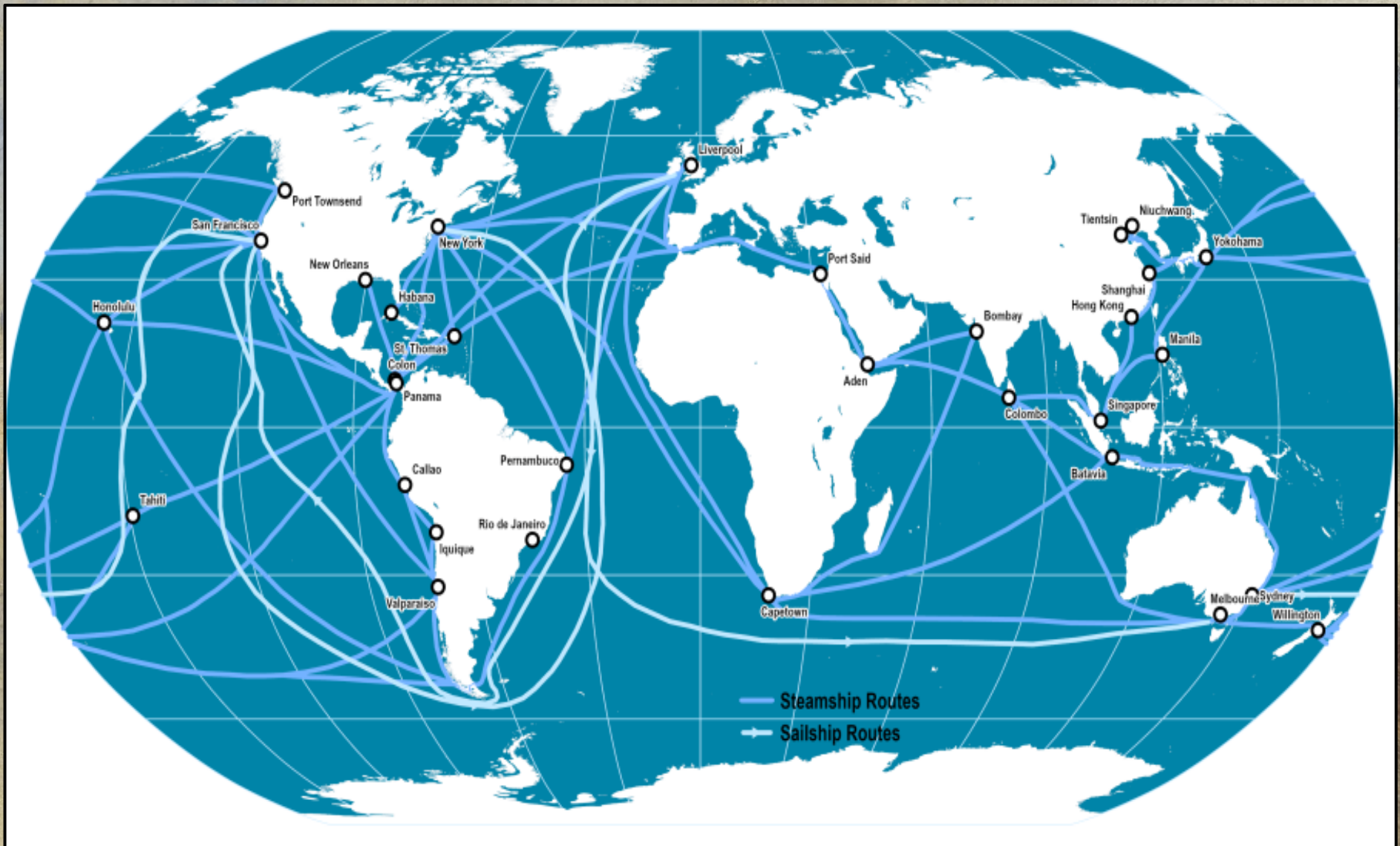
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

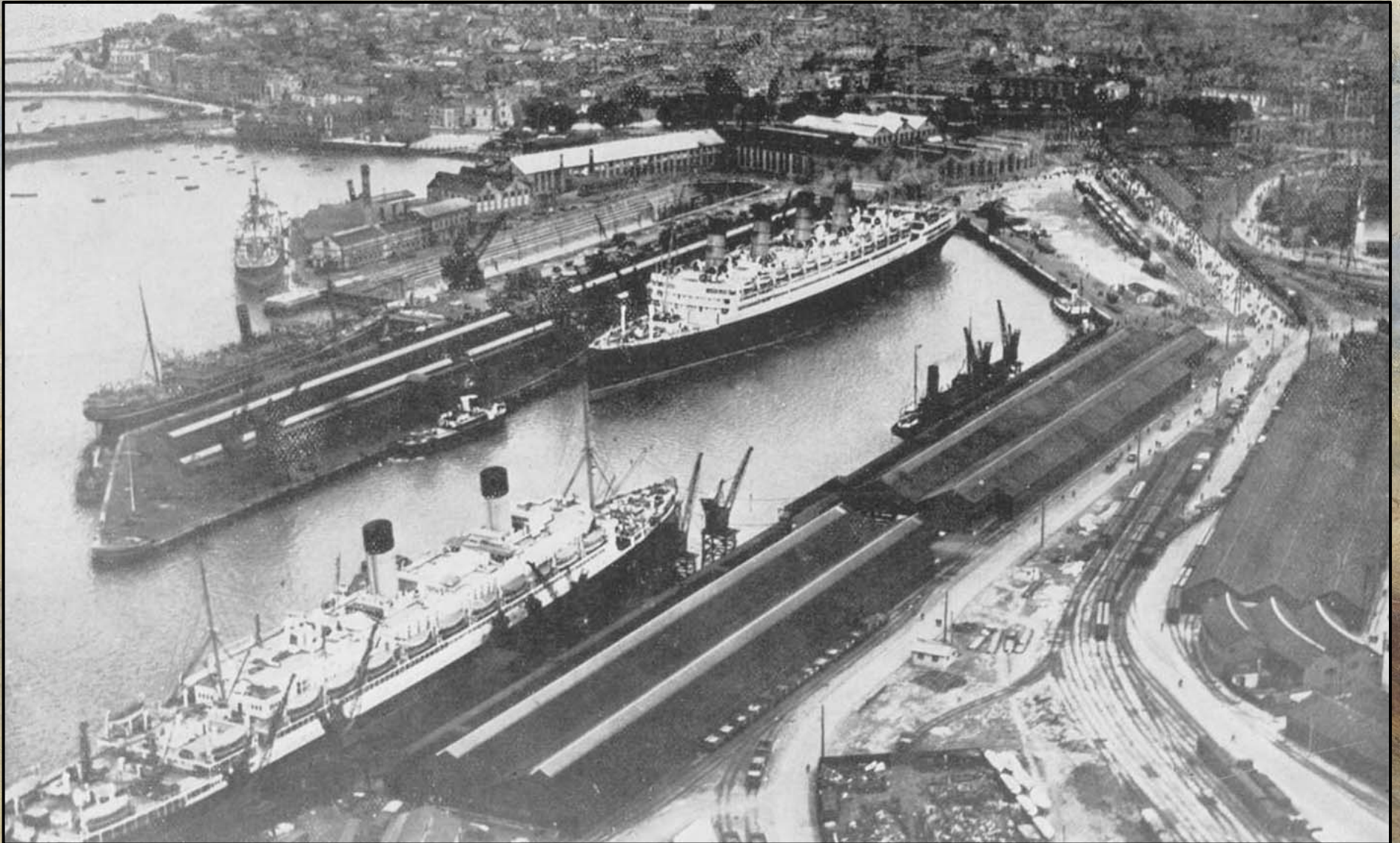
A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

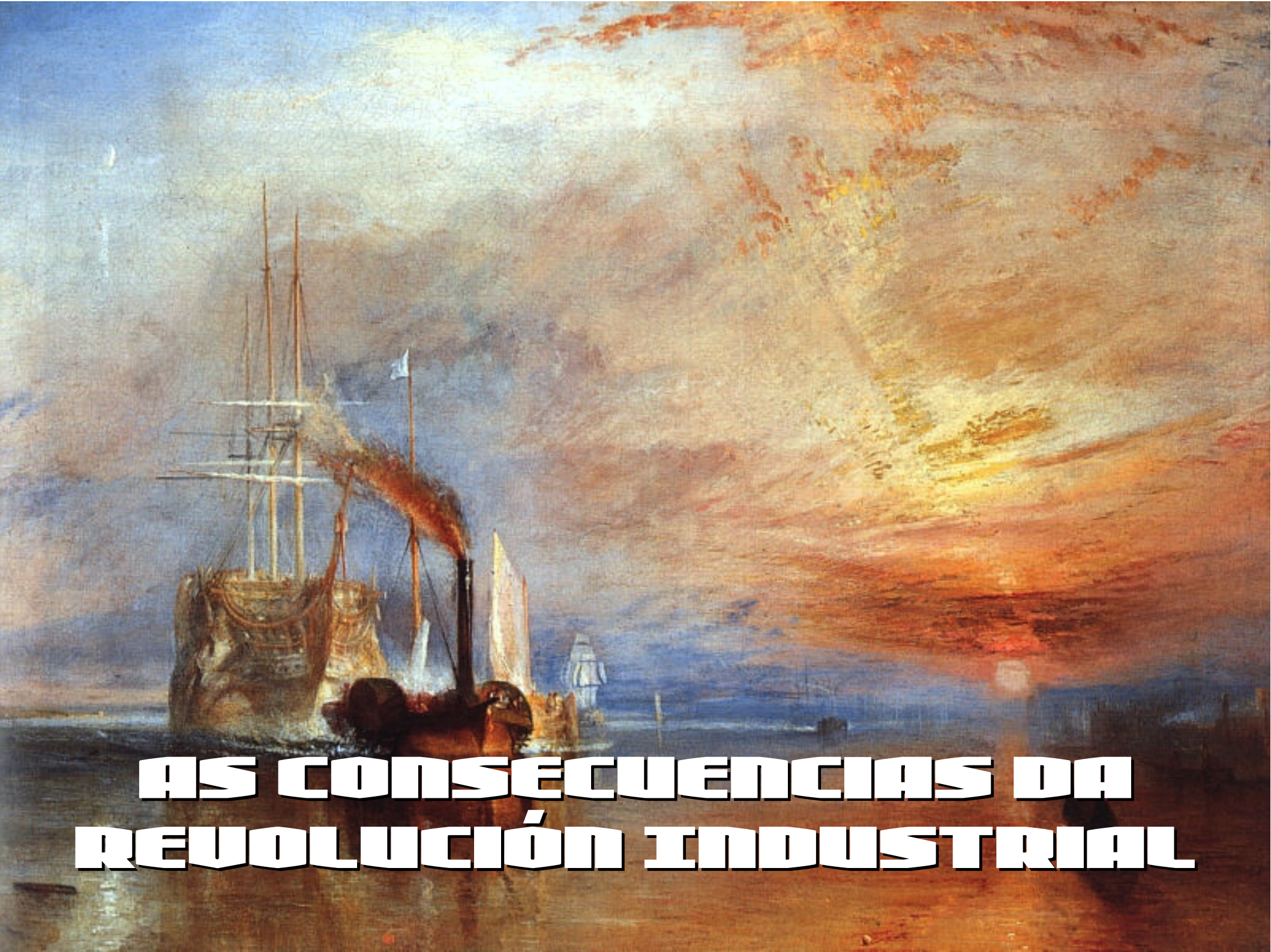

A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

7032

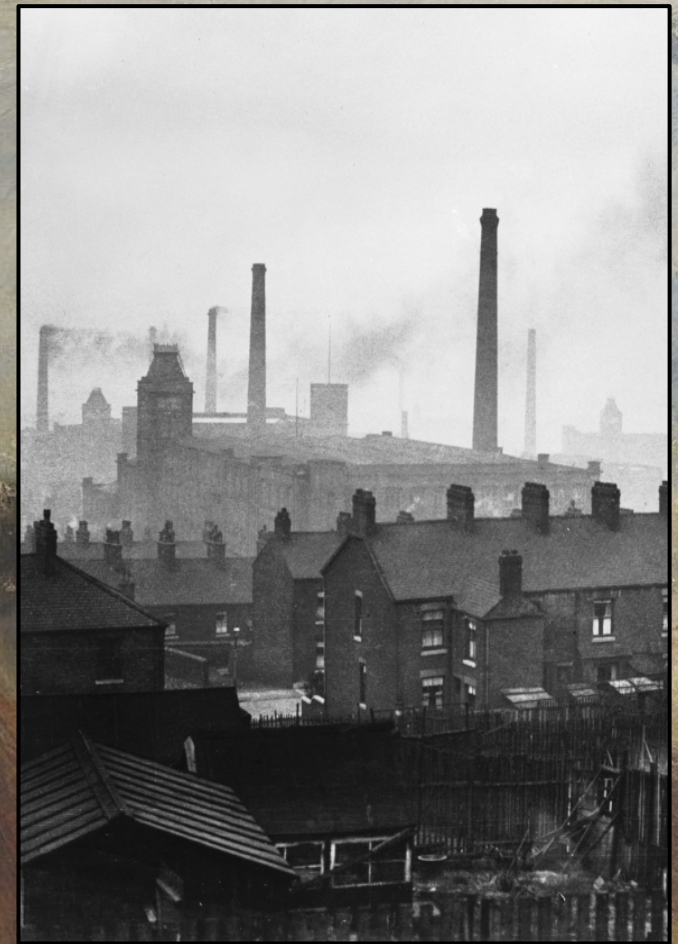
Madrid - Banco de España

AS CONSEQUÊNCIAS DA REVOLUÇÃO INDUSTRIAL

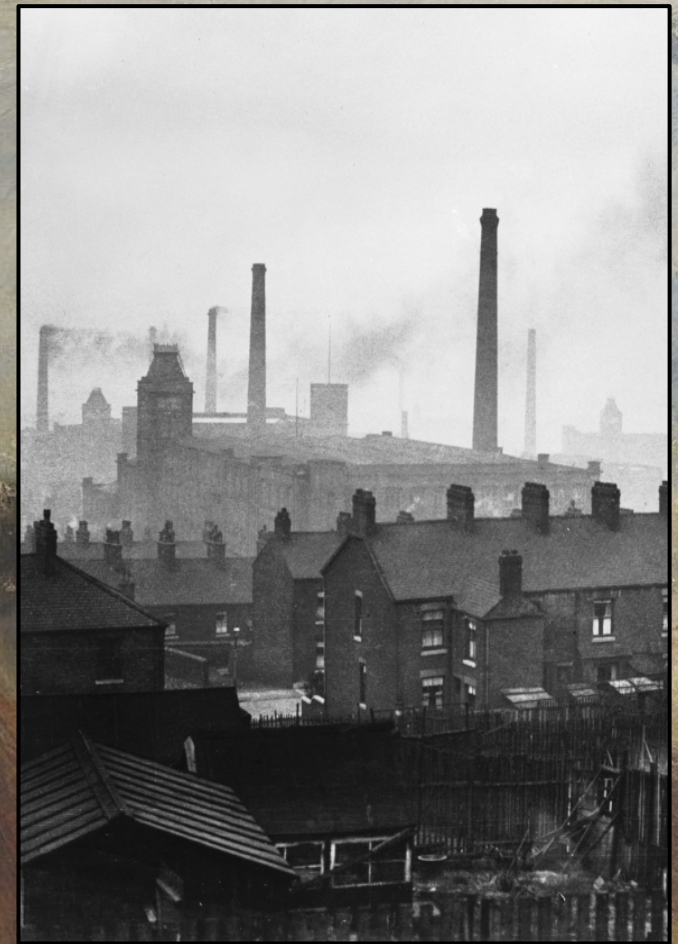
CONSECUENCIAS DA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

- A industrialización, aínda que con ritmos e pautas distintas segundo os territorios, tivo unhas consecuencias comúns.
- Destacan as consecuencias económicas e as sociais, que xerarán un contexto completamente diferente ao previo á industrialización.

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

- A sociedade agraria foi **substituída pola sociedade industrial.**
- Iníciase un proceso irreversible de concentración da poboación activa na industria e, despois, nos servizos, o que provocará o predominio da cidade sobre o mundo rural.

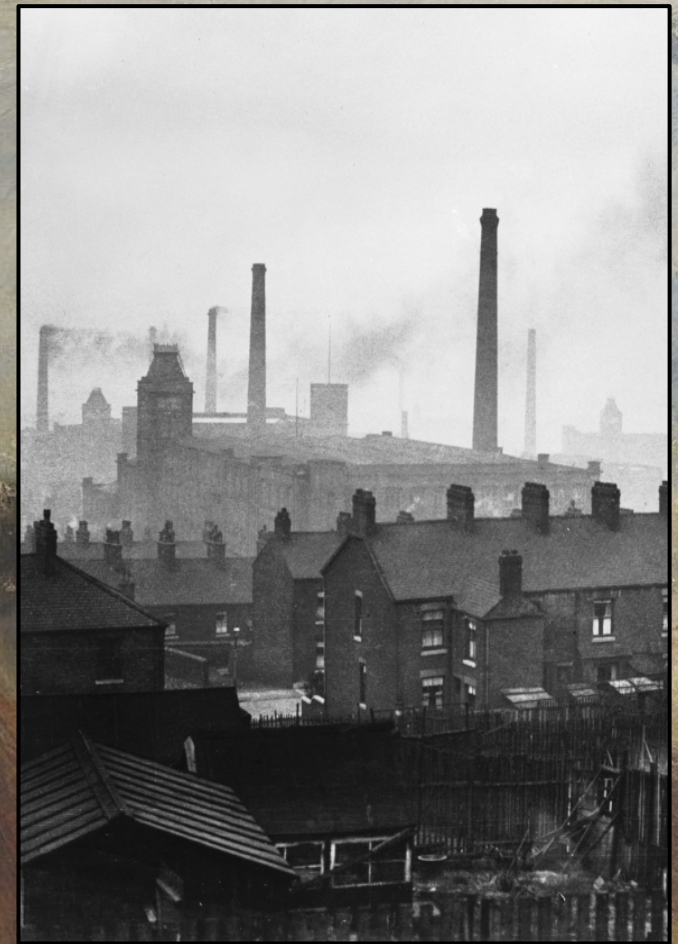

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

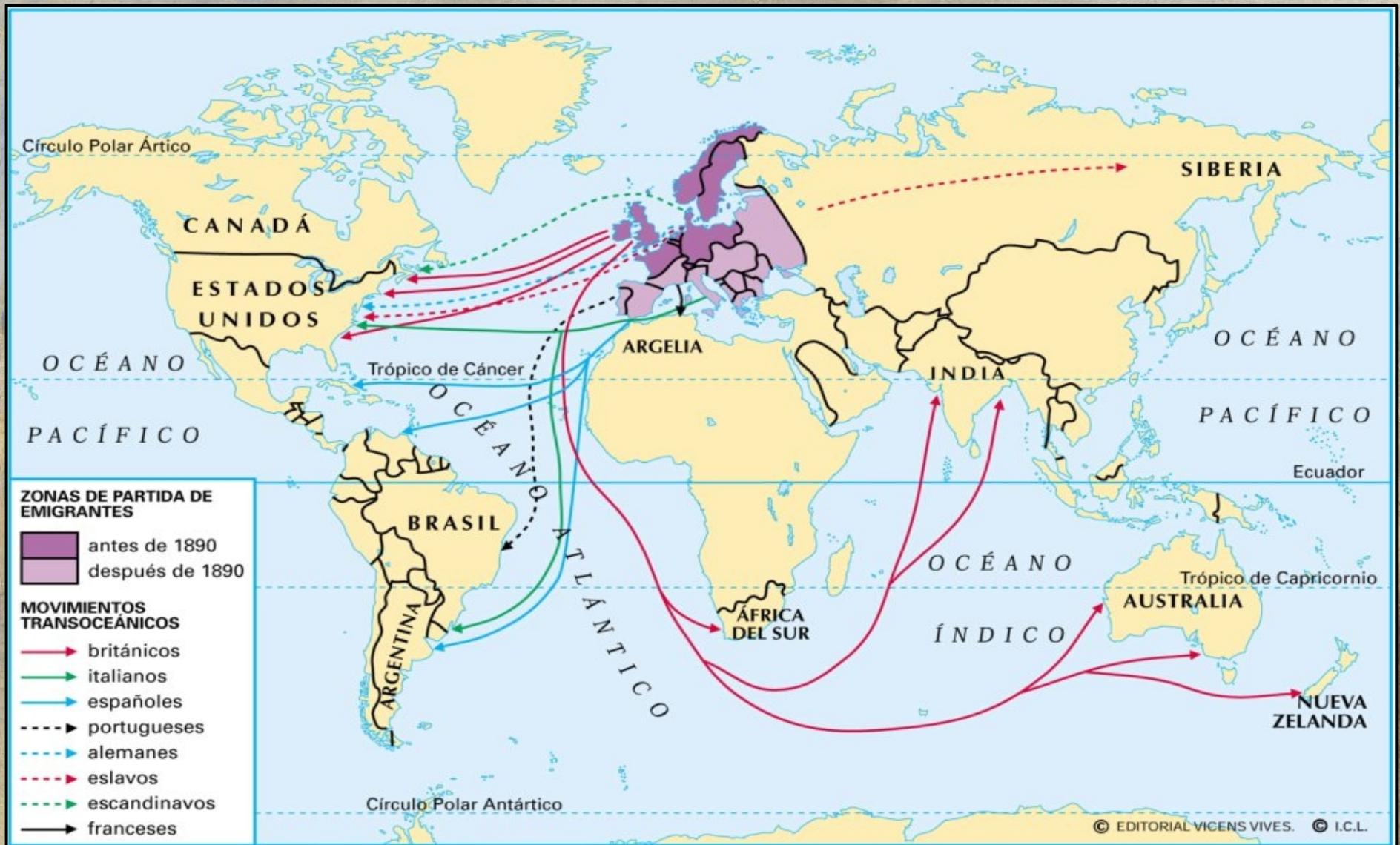

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

- Incrementáronse moito a **producción e a produtividade** agrícola e industrial, reducindo a mortalidade por fames e aumentando o consumo.
- Iso e os avances médicos levou a un **enorme crecemento demográfico**, así como un aumento das **migracións** interiores e exteriores.

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

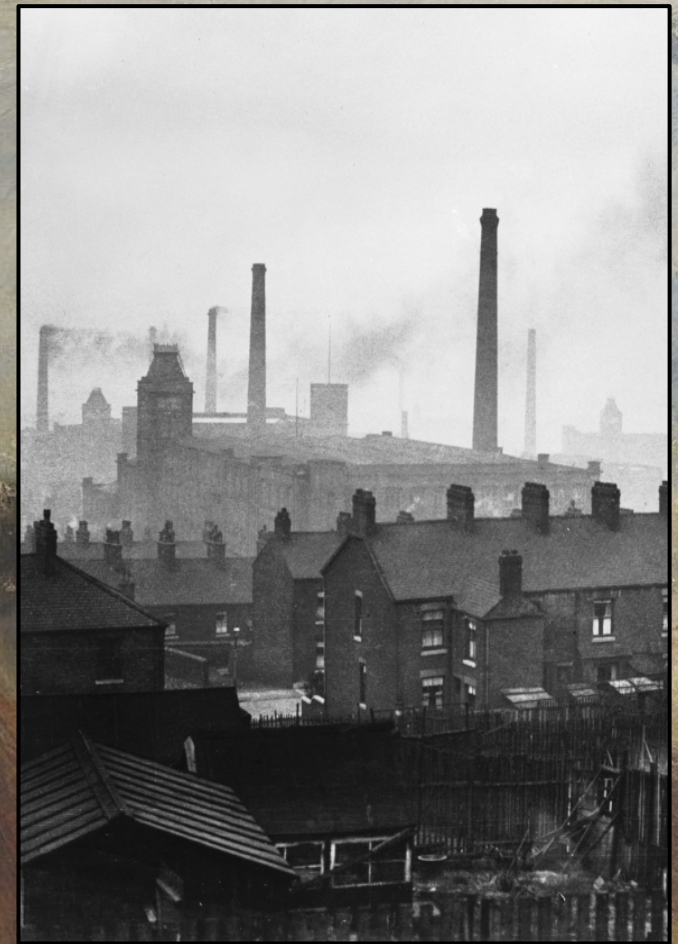

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

- O capitalismo ou liberalismo económico foi aumentando o seu domínio, facéndose cada vez máis complexo.
- As industrias tenderon á concentración, adquirindo máis influencia o **capitalismo financeiro** (con protagonismo da banca, as bolsas e os conglomerados industriais).

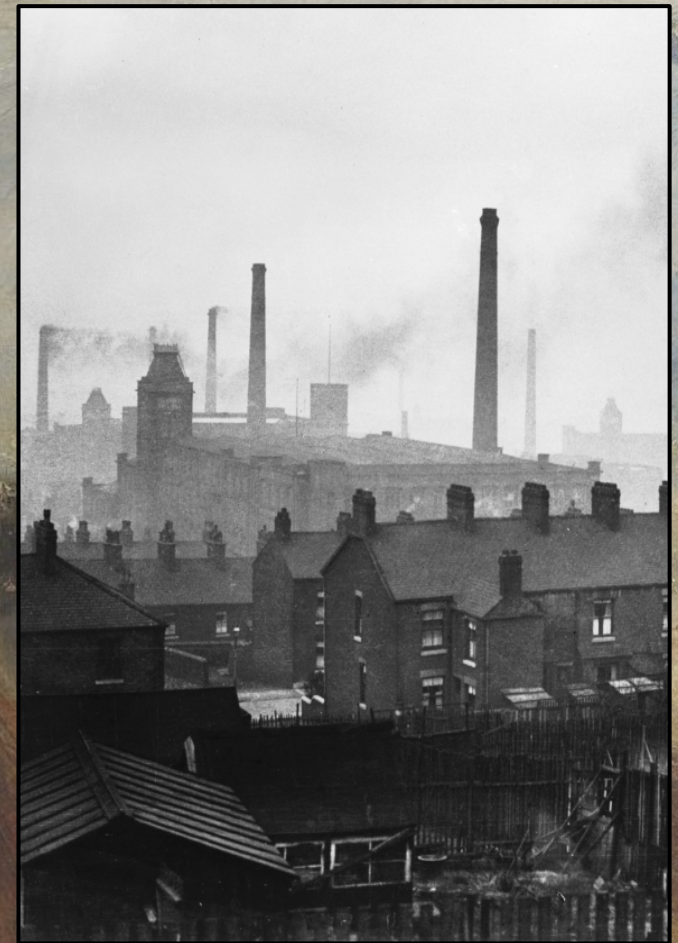

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

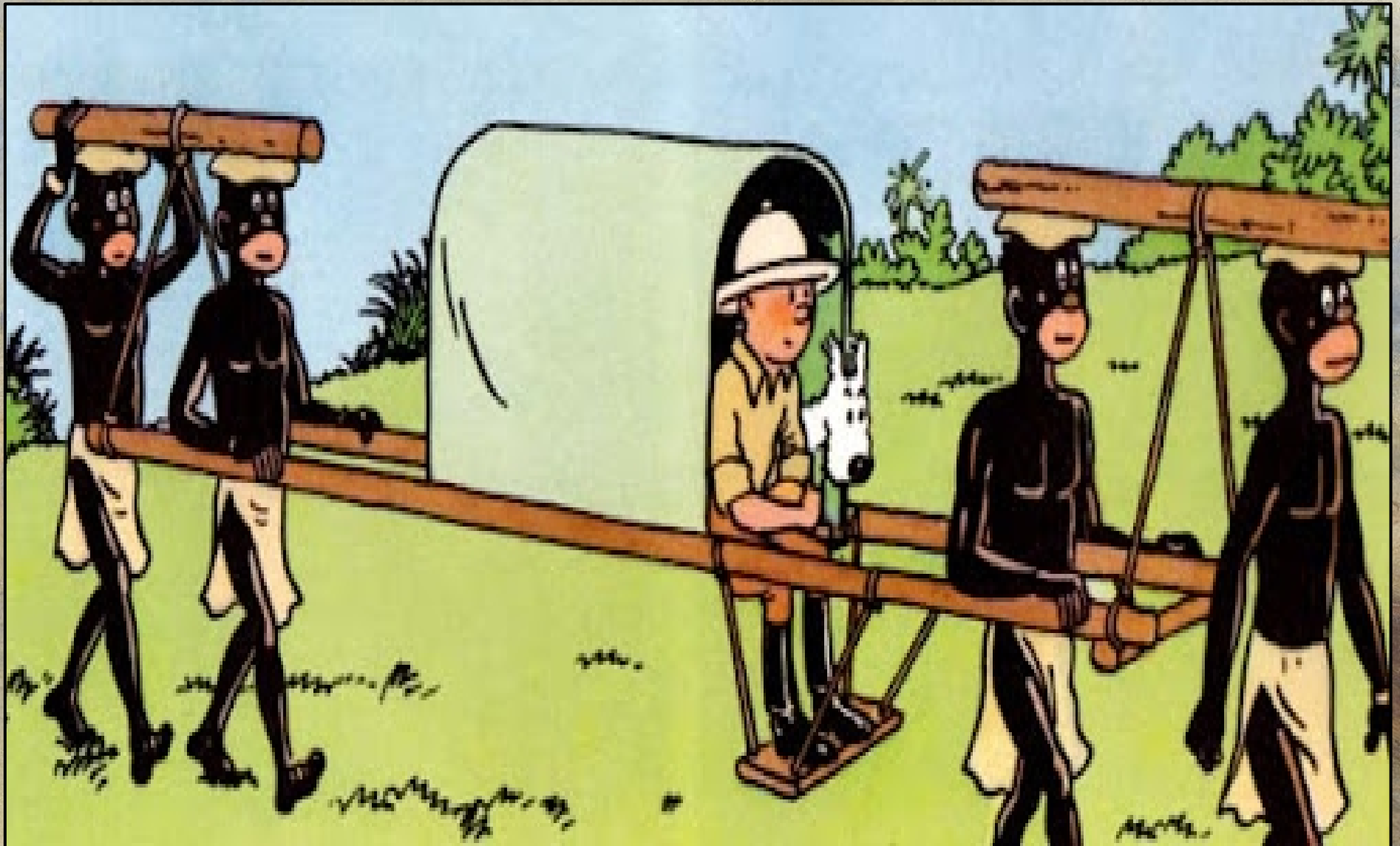
- A demanda de materias primas e a busca de novos mercados impulsaron a **expansión colonial europea**.
- Este proceso intensificárase a finais do século XIX, dando lugar ao **colonialismo ou imperialismo**.

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

CONSECUENCIAS ECONÓMICAS

CONSECUENCIAS SOCIAIS

- A Revolución Industrial intensificou a **transición da sociedade estamental á sociedade de clases**.
- Fronte á desigualdade xurídica estamental, a nova sociedade de clases defendía a igualdade ante a lei, pero que non evitaba unhas **enormes diferenzas económicas**.

CONSECUENCIAS SOCIAIS

- Na sociedade de classes, a **burguesía sitúase como a clase dominante.**
- Protagonista das revolucións liberais dos séculos XVIII e XIX, a burguesía controlaba os medios de produción e acumula unha gran riqueza derivada da industria e o comercio.

CONSEQUENCIAS SOCIAIS

CONSEQUENCIAS SOCIAIS

CONSEQUENCIAS SOCIAIS

CONSECUENCIAS SOCIAIS

- A industrialización supuxo a **aparición do proletariado.**
- Este será un grupo que só posuía a súa forza de traballo, pola que obtén salarios baixos a cambio de longas xornadas nas que participaban homes, mulleres e nenos e durísimas condicións.

CONSECUENCIAS SOCIAIS

CONSEQUENCIAS SOCIAIS

CONSECUENCIAS SOCIAIS

CONSECUENCIAS SOCIAIS

CONSECUENCIAS SOCIAIS

- A precariedade e os abusos favorecerán a **aparición do movemento obreiro**, que será fundamental para a conquista de dereitos laborais.
- Este terá diferentes manifestacións: cartismo, sindicalismo, anarquismo, comunismo (ou socialismo científico)...

CONSEQUENCIAS SOCIAIS

CONSECUENCIAS SOCIAIS

**A CIDADE DERIVADA DA
REVOLUÇÃO INDUSTRIAL**

A CIDADE INDUSTRIAL

- A Revolución Industrial leva a un crecente protagonismo do **mundo urbano.**
- O éxodo rural e o dinamismo demográfico dos séculos XVIII e XIX provocaron que a **poboación urbana non deixase de aumentar.**

A CIDADE INDUSTRIAL

- Ao principio, o crecemento das cidades tivo lugar **sen ningunha planificación**, con barrios obreiros de pequenas e insalubres casas medrando ao carón das fábricas, sen desfrutar de servizos básicos.
- Haberá un **enorme contraste** entre os barrios burgueses e os barrios proletarios.

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

- **Espazos da burguesía** serán os grandes bulevares adicados ao ocio e á interacción social (cafés, teatros, comercios...).
- Os **barrios obreiros** serán periferias cunhas condicións insalubres, que incluso implicarán certo ascenso da mortalidade e o descenso da esperanza de vida.

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

- Antes as novas necessidades, alguhas cidades iniciaron **reformas urbanísticas** (como o París de Haussman, ou a Barcelona de Cerdà).
- As grandes urbes foron medrando, destacando algunhas como París, Londres, Berlín ou Nova York.

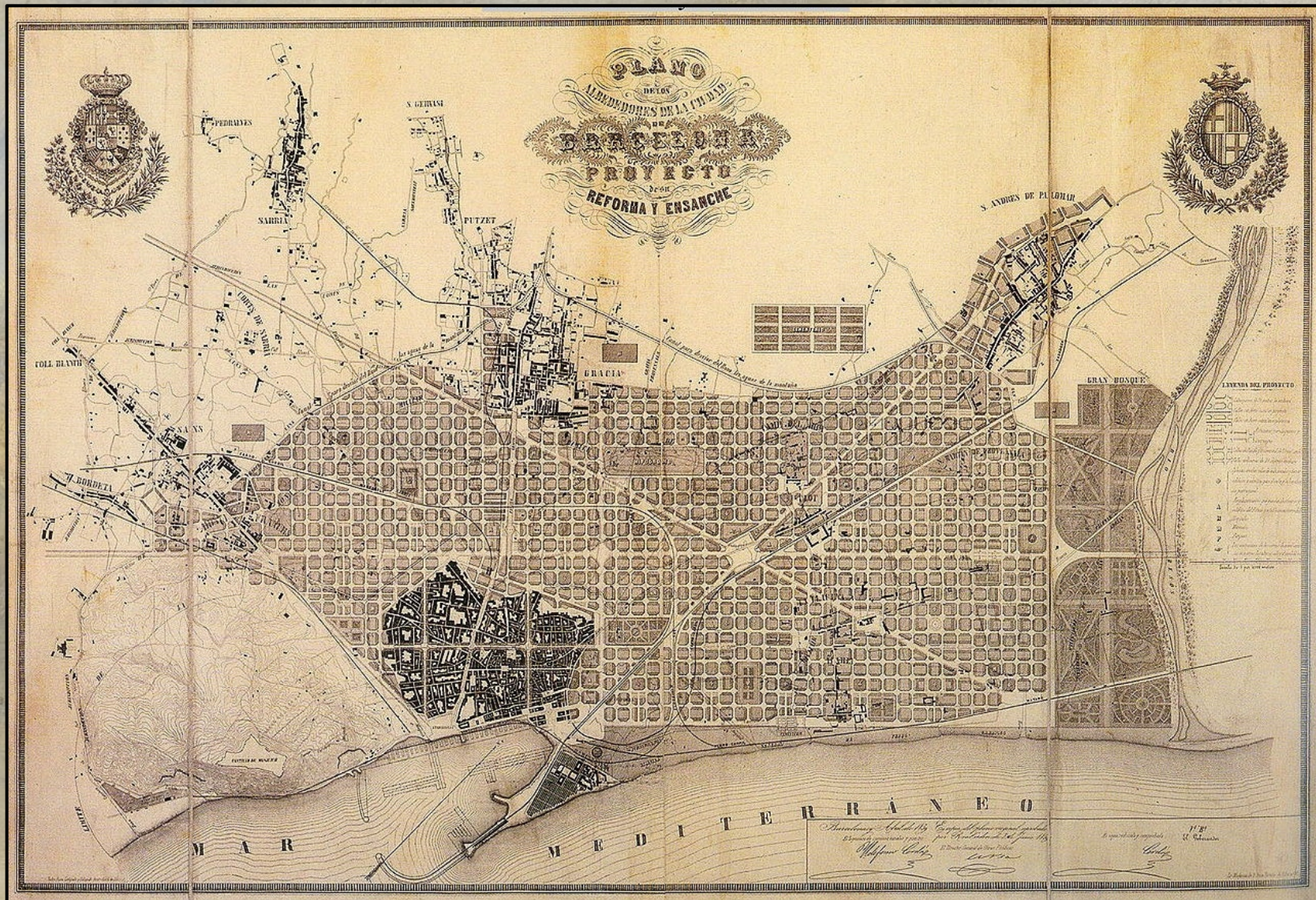
A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A CIDADE INDUSTRIAL

A painting depicting a maritime scene at sunset. In the foreground, a large steamship with multiple masts and a prominent smokestack is sailing. The smokestack is emitting a thick, dark plume of smoke. To the right of the steamship, a smaller sailing ship with white sails is visible. The sea is dark and calm, reflecting the colors of the sky. The sky is a mix of warm orange, yellow, and red hues, with some darker, more dramatic clouds. The overall mood is one of transition and progress.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- A economía da España do século XIX caracterizouse pola **tensión** entre as estruturas do Antigo Réxime e os intentos de implantación do Estado liberal.
- Durante toda a centuria, España continuou sendo un **país maioritariamente rural e agrícola**.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Os liberais intentaron reformar a agricultura para baseala nos principios da propiedade privada e o libre mercado.
- Destaca o proceso de **desamortización**, a expropiación e posta en venda por poxa pública de terras amortizadas da Igrexa ou os concellos.

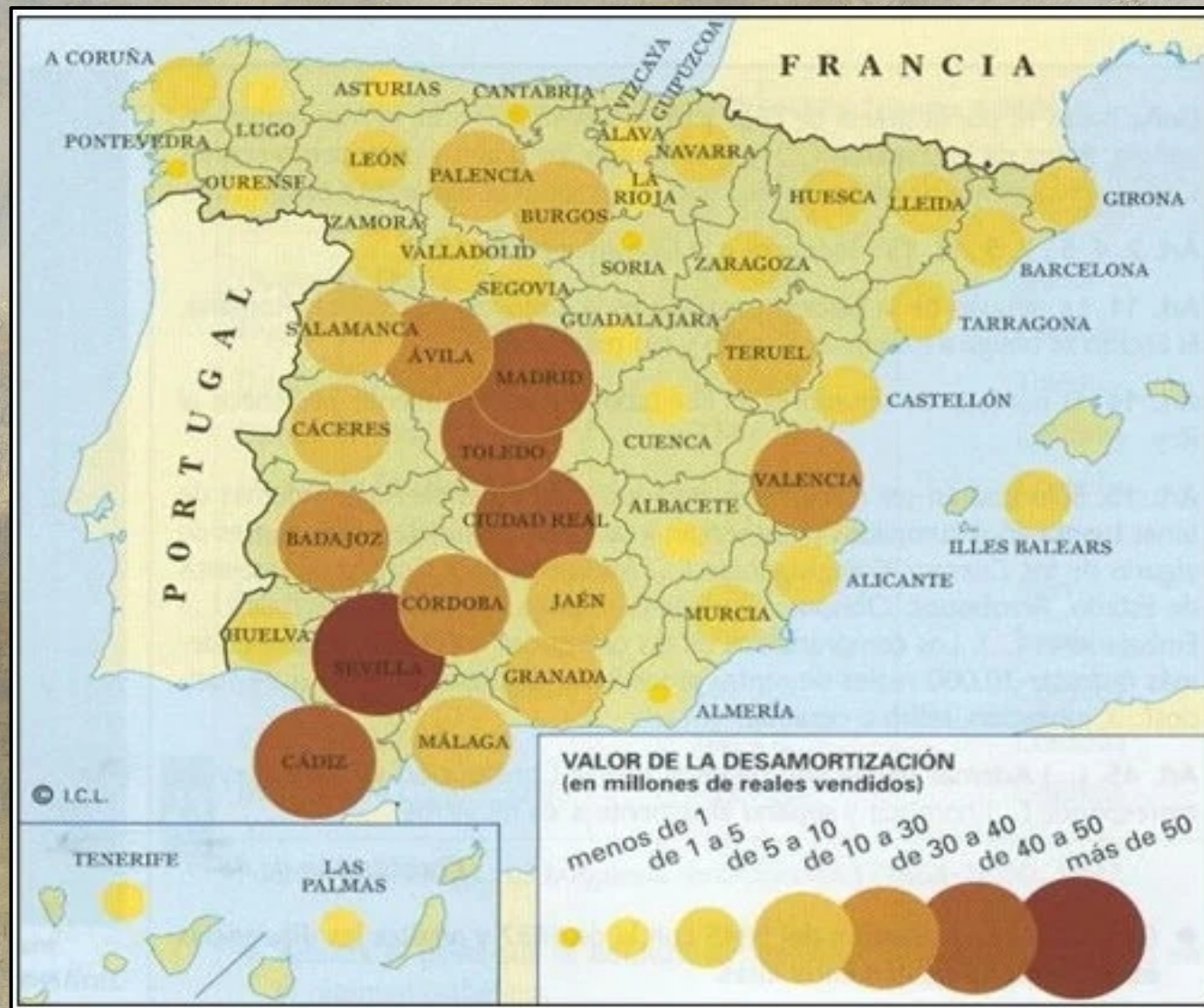

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Destacan as desamortizacións de **Mendizábal**, **Espartero** ou **Madoz**.
- O obxectivo era conseguir recursos para o Estado e crear unha clase de propietarios afectos ao réxime liberal. O resultado foi un **fracaso**, xa que non beneficiou aos campesiños.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Na **industrialización** español houbo un atraso comparado con outras áreas europeas, debido a diversas causas:
- **Escasa calidade do carbón** peninsular.
- A **explotación do ferro** destinábase á exportación, sobre todo cara Reino Unido.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Deficientes redes de transporte dentro do territorio español.
- Existencia dun mercado interior moi feble.
- Escaseza de capitais propios; a maioría chegaban de investimentos estranxeiros.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Malia estes problemas, algunhas zonas moi concretas de España sí iniciaron un proceso de industrialización:
- **Cataluña** foi o principal núcleo industrial da España do século XIX. Había numerosas industrias, pero destacará sobre todo a *téxtil*.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Andalucía, Asturias e País Vasco desenvolveron sobre todo a *industria siderúrxica*.
- Dentro destas tres zonas acabará destacando, a partir da década de 1870, a área de Biscaia, sobre todo en torno a *ría de Bilbao*.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

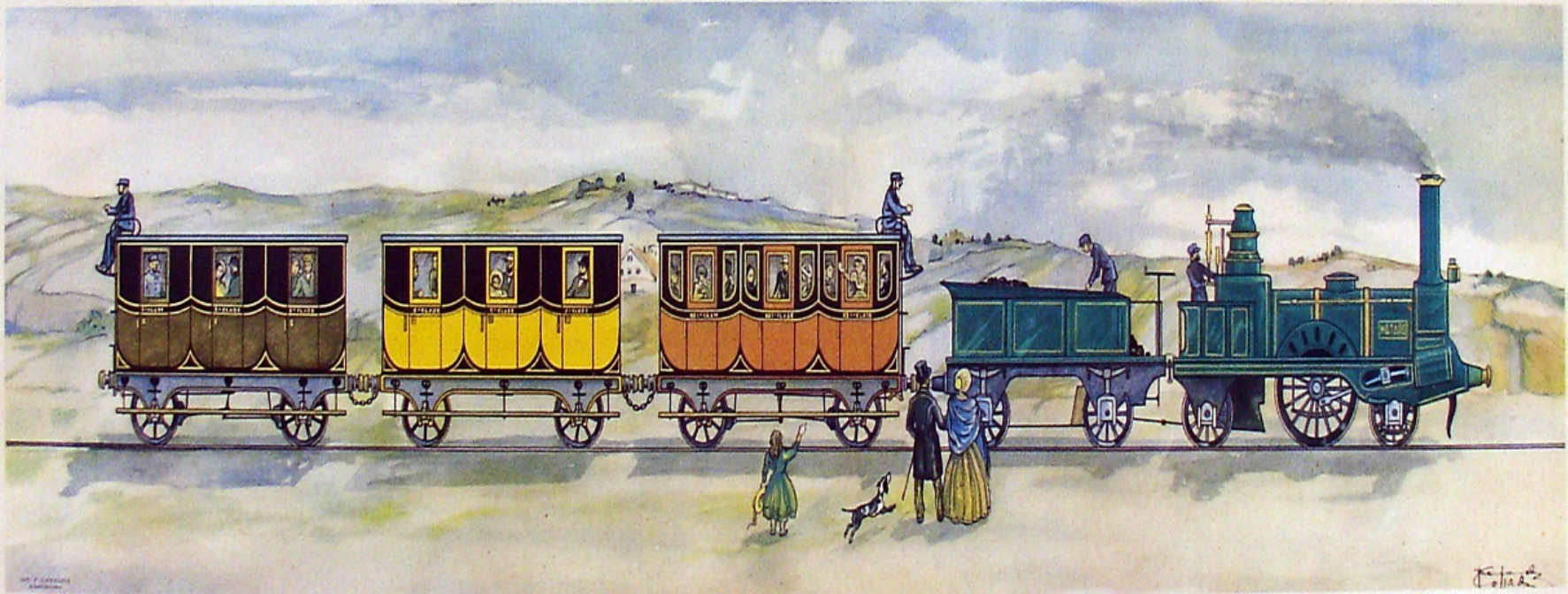

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

- Nos transportes vai destacar, sobre todo, o **ferrocarril**.
- A primeira liña créase en Cuba, e chega á península en 1848 coa **liña Barcelona-Mataró**.
- A construción viuse estimulada pola **Lei de Ferrocarrís de 1855**, aínda que o desenvolvemento foi desigual.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

Centenario del Ferrocarril en España - Línea de Barcelona a Mataró

1848-1948

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN ESPAÑA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

- En Galicia, a economía continuou a basearse na **agricultura**.
- Os campesiños estaban establecidos na terra por medio dos **foros**, e apenas lles influíu a desamortización, que en Galicia afectou só ao cobro das rendas, non ás terras.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

Museo de Pontevedra

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

- Vai destacar a **industria conserveira** na zona das Rías Baixas, vencellada a capital doutras zonas de España.
- Tamén destacaban os **estaleiros** de Ferrol ou algunhas fábricas da zona da Coruña, como a Fábrica de Tabacos.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

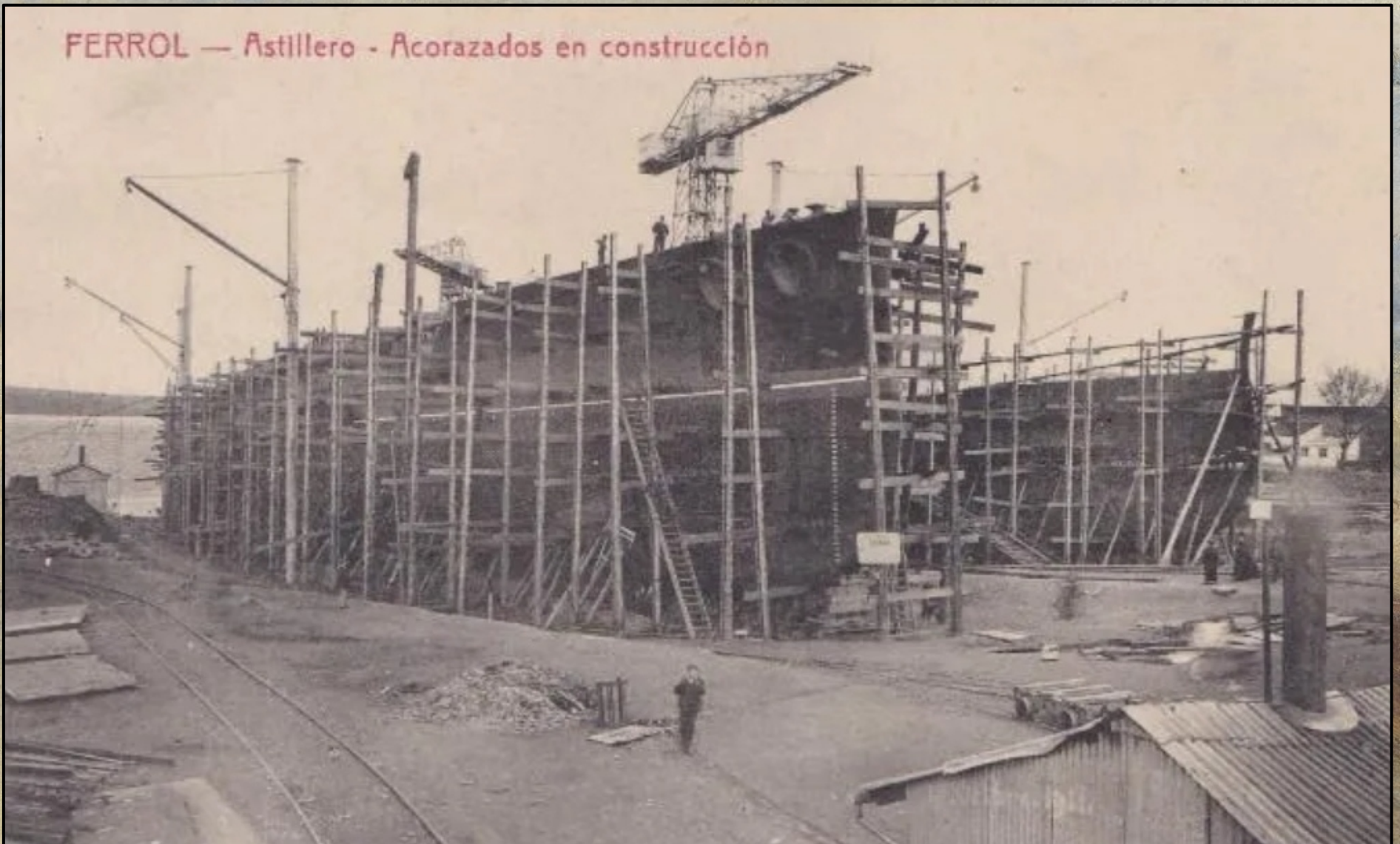

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

FERROL — Astillero - Acorazados en construcción

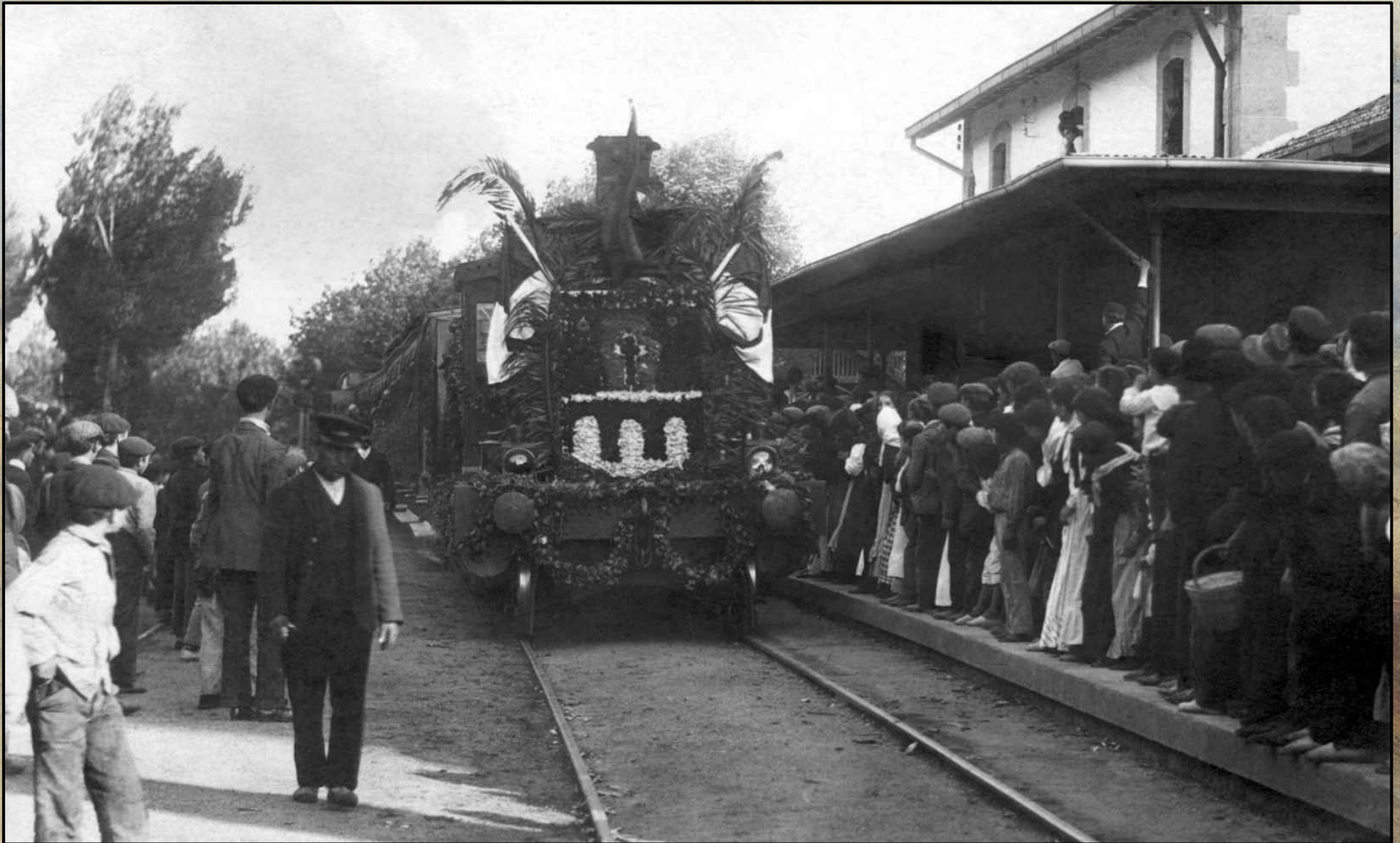

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

- Un dos problemas para o desenvolvemento galego será a **escasa presenza do ferrocarril**.
- A primeira liña unirá Santiago e Carril, pero as cidades con maior burguesía mercantil e comercial, Coruña e Vigo, non estarán conectadas por unha liña de ferrocarril ata 1941.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

- Galicia padeceu durante eses anos unha **forte emigración**, especialmente cara América, debido á difícil situación económica e laboral.
- A emigración paliou a presión demográfica, pero supuxo unha perda continuada de man de obra nova e cualificada.

A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL EN GALICIA

**ÁNIMO CO
ESTUDO!**

